Nº 235. ZONDAG EN MAANDAG 2 EN 3 OCTOBER. Aº 1859.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, Nº 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . ƒ 1.—
Iedere regel meer . . . . - 0.20
Andere Advertentien per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een

BIJBLAD.

BUITENLAND.

LONDEN den 30 September.

Ten gevolge van het overlijden van den burggraaf St. Vincent is lord Sinclair, een der Schotsche Pairs, die ten jare 1768 geboren werd, nu het oudste lid van het Hoogerhuis geworden. In leeftijd volgen op hem lord Lyndhurst en lord Guilford, die beide in 1772 geboren werden.

— Gisteren had hier in de Guildhall de verkiezing van den nieuwen Lord Maire van Londen plaats. Naardien het gerucht verspreid was dat eene poging aangewend zou worden om den alderman Carter, die het naast aan de beurt was, voorbij te gaan, ten einde den alderman Cubitt te benoemen, was de opkomst der sheriffs, aldermen enz., buitengemeen groot. Na gehouden godsdienstoefening ving het verkiezingswerk aan en werden nagenoeg alle handen voor eerstgenoemden alderman opgestoken, terwijl naauwelijks twaalf der aanwezigen zich, onder luide teekenen van afkeuring, voor den alderman Cubitt verklaarden. De heer Carter trad toen onder luide toejuiching voorwaarts, betuigde zijnen dank voor de hem bewezene eer en uitte zijn vertrouwen dat hij, als het jaar zijner ambtsbediening zou geëindigd zijn, zijnen mantel even rein en onbevlekt als hij dien ontvangt aan zijnen opvolger zal kunnen overreiken. De plegtigheid eindigde met de gebruikelijke dankbetuiging aan den tegenwoordigen Lord Maire.

— De belangwekkende overblijfselen der ramspoedige expeditie van sir J. Franklin, in de vorige week door kapitein M'Clintock met het schip Fox herwaarts overgebragt, zullen, grootendeels althans, in Greenwich hospitaal worden tentoongesteld, evenals zulks een paar jaren geleden met de vroeger gevondene geschied is.

— Onlangs overleed te Chevington in Lancashire zekere vrouw Frances Harris, wier juiste leeftijd wel niet bekend is, maar die, naar sommige opgaven te oordeelen, toch zeker niet minder dan 103 jaren oud moet geworden zijn. Vele jaren geleden stond zij algemeen als toovenaarster te boek, totdat de werktuigen die zij voor hare gewaande tooverkunst bezigde op regterlijk gezag vernietigd werden.

PARIJS den 30 September.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Wanneer men een telegrafisch berigt van heden avond gelooven mag, neemt Koning Victor Emmanuel het initiatief en rigt de Sardische Regering eene officiële mededeeling aan de groote Europesche Mogendheden, betreffende de zaken van Midden-Italië.

Het laat zich trouwens best begrijpen dat de diplomatie niet spoedig genoeg vordert naar den zin der Sardinische politiek en ik geloof dat de Koning gelijk heeft een valstrik te zien in het gedurig rekken der onderhandelingen. Sardinië, welks constitutie op de leest der Engelsche geschoeid is, begint maar half vertrouwen te voeden op de ondersteuning van Frankrijk en zal met blijdschap de woorden begroeten, door lord John Russell in de meeting te Aberdeen gesproken. Daar toch heeft die Minister verklaard dat Engeland geen deel zal nemen aan een Congres dan wanneer men tot grondslag der onderhandelingen aanneemt het regt der Italianen om de regering te kiezen, welke hun past.

Waarlijk de vrees van de Sardinische Regering wordt geregtvaardigd door de pogingen van de partij der vroegere Vorsten van Midden-Italië. Die Vorsten hebben hunne rijkdommen met zich genomen en zij zullen niet aarzelen ze, althans gedeeltelijk, op te offeren om zich partijgangers te werven. De legers van den Paus en van de Hertogen van Modena en Toskane worden dagelijks versterkt met huurlingen, voor goud aangeworven. Wat zou de Midden-Italiaansche ligue doen, wanneer zij van drie kanten te gelijk werd aangevallen? Haar leger is zelfs nog niet genoegzaam georganiseerd om het eenige maanden in het veld uit te houden; ondanks de dapperheid en de bekwaamheid der bevelhebbers zou zij het onderspit kunnen delven in den strijd. En wat dan? Dan zou het Sardinische leger niet eenmaal te hulp kunnen snellen, zonder een nieuwen oorlog met Oostenrijk te doen ontbranden.

De politiek van Oostenrijk strekt blijkbaar daarheen om de onderhandelingen tot in het oneindige te rekken. In dien tusschentijd kan het toeval gelukkige incidenten opleveren; er kan tweedragt ontstaan tusschen de hoofden der beweging; die beweging zelf kan ontaarden in wanordelijkheden, vooral wanneer men het niet aan de noodige uittartingen laat ontbreken. Nog eens: het is geene ongegronde vrees die Sardinië beweegt om eene onmiddellijke oplossing der Midden-Italiaansche questie uit te lokken.

De questie der drukpersvrijheid blijft het onderwerp eener heftige polemiek tusschen le Pays en la Presse. Wat het Journal des Débats betreft, — het weigert, met zijne gewone voorzigtigheid, zich op zulk een glibberig terrein te wagen, waar overal voetangels en klemmen liggen. Aan het eind van een zeer geestig artikel, waarin het de bewering van le Constitutionnel wederlegt, alsof in het belang zelf der drukpers het tegenwoordige stelsel zou te verkiezen zijn, daar het bij eenige goedwilligheid der Regering transactie mogelijk laat, terwijl daarentegen de regtbank onverbiddelijk is, — een artikel, waarin gevraagd wordt of men b. v. op het punt van persoonlijke vrijheid ook de voorkeur zou geven aan die transactie boven het regt voor de wet en of, aan de andere zijde, dat stelsel, waarbij transactie mogelijk is, heeft kunnen verhinderen dat drukpers-delicten (o. a. in het geval van den graaf de Montalembert) toch door den gewonen regter werden gestraft, aan het eind van dat artikel, herhaal ik, herinnert het Journal des Débats aan de rat van den goeden Lafontaine die zeide:

„Et quand tu serais sac je n'approcherais pas."

Deze dagbladenstrijd heeft de publieke opinie, die, twee maanden geleden, tamelijk onverschillig was op dit punt, wakker geschud en het volk begrijpt, met zijn gezond verstand, maar al te duidelijk hoe zwak de argumenten zijn, door de regeringsorganen bijgebragt.

Morgen wacht men hier graaf Walewski van Biarritz terug.

L'Univers bevat heden eene lange reclame van zijn hoofdredacteur, den heer Louis Veuillot, ter gunste van een klein dagblad le Croisé, dat dezer dagen is opgerigt. Het kerkelijke blaadje eindigt elk van zijne nommers met de onveranderlijke noot: „wij verzoeken onze lezers, voornamelijk de pastoors en vicarissen, ons de tijdingen mede te deelen, die hun ter oore komen en de godsdienst betreffen." Le Croisé wil zijne correspondent-abonnés in alle provinciën van Frankrijk werven. Bij ons gelukt iedere onderneming die op de devotie speculeert.

Het verblijf des Keizers te Biarritz zal nog eenige dagen duren. Den 11 october wordt hij te Bordeaux en den 12den te Parijs verwacht.

— De kolonel Reille is van zijne reis naar Petersburg, werwaarts hij het grootkruis van het Legioen van Eer aan den Grootvorst-Troonopvolger en een eigenhandig schrijven van Keizer Napoleon aan Keizer Alexander heeft overgebragt, te Parijs teruggekeerd. Heden avond vertrekt hij naar Biarritz met, zoo als men zegt, het antwoord van Keizer Alexander op genoemd schrijven.

— Het teregt meest geachte onder de Fransche dagbladen, het Journal des Débats, heeft thans voor het eerst zijne meening uitgesproken ten aanzien van de questie der herstelling van de Italiaansche Hertogen. De schrijver van dit artikel, de bekwame John Lemoinne, drukt die meening duidelijk, waardig en krachtig uit. Hij begint met partij te trekken voor de bevolkingen die het heiligste van alle regten verdedigen — de onafhankelijkheid, en neemt ze in bescherming tegen de onregtvaardigheid en het egoïsmus waarmede de publieke opinie (in Frankrijk) haar bejegent. Zeker, zegt hij verder, zou het gemakkelijker geweest zijn voor de diplomatie en voor anderen, wanneer de Hertogen rustig in hunne Staten hadden kunnen terugkeeren, even als na een uitstapje naar buiten. Wanneer het niet zoo is, dan, meent het blad, ligt de schuld in de eerste plaats aan die Vorsten zelf. In 1859 heeft er in de Hertogdommen tusschen Vorst en volk eene vrij wat eclatanter, vrij wat onherstelbaarder scheiding plaats gegrepen dan in 1848. Gedurende den jongsten oorlog hebben de Vorsten de nationaliteit verloochend — ja meer, zij zijn in een vijandelijk kamp overgegaan. Vóór dien tijd waren het nog Italiaansche — thans zijn het slechts Oostenrijksche Vorsten; daar tusschen ligt eene daad, en eene onherstelbare daad. In tegenoverstelling van de Hertogin van Parma, die het slagtoffer is van een onverdiend ongeluk, hebben zij zich vrijwillig geëxcommunieerd; zij hebben zich zelf geplaatst buiten het dogma van (Italië, d. i. buiten de onafhankelijkheid.)

Wat ons vooral treft, vervolgt de heer Lemoinne, in de houding der Italianen ten aanzien van hunne Vorsten, dat is dat zij vrij is van allen hartstogt, van alle geweld. Zij hebben hen niet beleedigd, hunne vroegere diensten niet miskend, niet gezegd: „gij zijt tyrannen," maar: „gij zijt Oostenrijkers, en dat is voldoende."

De zin voor onafhankelijkheid duldt geene transactie en het is deze zin die Italië heeft doordrongen en in alle poriën is opgenomen. Het zal dan ook niets helpen te zeggen dat het gevaar loopt van den eenen meester tegen den anderen te verruilen. Zoo het waar is dat Oostenrijk de restauratie der Vorsten tot voorwaarde stelde van de verzachting van het Regeringsstelsel in Venetië, zou zulk eene politiek slechts herinneren aan den kinderroof, die onlangs de gemoederen in Parijs en Frankrijk in beweging heeft gebragt.

Alle verbeteringen, zoo heet het verder, die Oostenrijk in zijn regeringsstelsel zou kunnen brengen, bezitten slechts een ondergeschikt belang. Wat Italië wil is niet: *goed* geregeerd te worden door Oostenrijkers, maar geregeerd — slecht des noods — door Italianen.

De oorlog heeft twee doeleinden gehad: Italië te bevrijden van den uitsluitenden invloed van Oostenrijk en aan de Italianen de bevoegdheid te geven om hunne wenschen uit te drukken en hunne Regeringen te kiezen. Wat het eerste betreft had de oorlog, gelijktijdig met de bevrijding der volken, die van de Vorsten kunnen aanbrengen. De Vorsten hebben niet gewild. Zij hebben hun deel gekozen; hun blijft niets anders over dan het te behouden.

Wat het andere doel aangaat, de Italianen hebben gebruik gemaakt van de hun geschonken vrijheid van handelen, en ziedaar wat men hun van verschillende kanten verwijt. Vooral heeft men zich geërgerd aan de orde, de eenstemmigheid, de behendigheid waarmede zij te werk gaan. Men meent een krachtig argument te hebben gevonden wanneer men zegt, dat de Italiaansche beweging eene zamenzwering is van de hoogere en meer verlichte standen. Wij, die niet gelooven dat de rede en het regt altijd aan de zijde van de meerderheid zijn, hechten niet veel aan deze beschuldiging, en wanneer men ons zal bewezen hebben dat al wat het Land aan adel, verlichting, wetenschap en gezond verstand bezit, zich onherroepelijk heeft verklaard tegen de vroegere Vorsten, — dan zien wij nog niet best in wat daar voor winst in is gelegen voor die Vorsten.

Wij willen geene oplossing aanwijzen, eindigt het artikel; daar wij de inconveniënten van het tegenwoordig stelsel der drukpers moeten aannemen, willen wij ook de voordeelen daarvan genieten en daaronder rekenen wij het regt van stil te zwijgen. Eene oplossing is daarenboven niet gemakkelijk, maar zoo misschien zelfs de Italianen zelf niet volkomen juist weten wat zij willen, — zeker weten zij wel wat zij niet willen: zij willen en zij zullen nimmer weder Oostenrijkers zijn.

— De voorgenomen Spaansche expeditie tegen de Riffbewoners, van welke velen naauwelijks hadden hooren gewagen vóór hunnen overmoedigen aanval op een Pruissisch eskader, nu drie jaren geleden, doet de aandacht andermaal op deze Moorsche roovers vestigen. Niet onbelangrijk is dan nu ook de herinnering aan wat de Fransche officier der genie Richard, in zijne geschiedenis van den opstand in Dahara gedurende de jaren 1845 en 1846, te dien opzigte verhaalt. Abd-el-Kader wilde toen, zegt hij, de Riffprovincie tot grondslag zijner operatien maken, ten einde, door een algemeenen opstand, den Keizer van Marokko te onttroonen en zich zelven in diens plaats te stellen. De douera des Emirs zou dan de kern van een nieuwen Staat geworden zijn, uit welke de Marokkaansche Keizer en de Franschen in Algerië gelijktijdig zouden zijn bevochten. Het Riff vormt eene nagenoeg onafhankelijke provincie, alleen door den band van het fanatismus met Marokko verbonden. Het strekt zich van Tetouan tot Moulonia uit en is verdeeld in 16 groote dorpen of stammen, ieder met een sheik aan het hoofd. Vooral het dorp Azanon is door de wreedheid zijner bewoners berucht, die ruim van vuurwapenen en ruw gevormde schuiten voorzien zijn. Verscheidene Fransche en Engelsche koopvaarders, welke in hunne handen vielen, werden mededoogenloos uitgeplunderd. Een gedeelte der bevolking woont in rotsholen langs de zeekust, aan welke slechts één punt voor het landen van troepen kan gebezigd worden, namelijk in eene smalle en dan nog moeijelijk bereikbare baai, digt bij Kaap Tres Forcas.

KEULEN den 30 September.

Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden is te Berlijn ongesteld geworden en het vertrek van dien Prins en zijne Gemalin naar hun kasteel Muskau in Silezië dien ten gevolge uitgesteld.

— De Pruissische expeditie naar Japan heeft eene nieuwe vertraging ondervonden, naardien de heer von Richthofen, die de leiding reeds had op zich genomen, ten gevolge van finantiële geschillen tusschen hem en de Regering, daarvan weder zou hebben afgezien. Thans wordt de consul-generaal von Eulenburg voor die betrekking genoemd.

— Na de weigering van den Senaat te Frankfort is men nu benieuwd welke andere stad in een der Duitsche Bondsstaten er thans in toe zal stemmen de zetel der werkzaamheden van de hervormings-associatie te worden. Het plan om de Westfaalsche stad Hamm daarvoor te kiezen schijnt opgegeven te zijn en thans zouden pogingen bij de Pruissische Regering worden aangewend om van harentwege volmagt te erlangen tot vestiging van het committé der twaalf mannen te Berlijn, waardoor die hoofdstad het centrum der beweging en het vereenigingspunt van al de hervormingsvergaderingen worden zou. Velen betwijfelen nogtans of het Berlijner Kabinet, na eene zoo stellige weigering van den Frankforter Senaat, die toestemming wel verleenen zal. Deed het zulks, het zou een duidelijk blijk zijn van zijne gezindheid om zich aan het hoofd der hervormingspartij te plaatsen, wier pogingen geen ander doel hebben dan al het oppergezag in Duitschland uitsluitend in de handen van Pruissen te vereenigen.

— Eergisteren stierf te Berlijn de wereldberoemde aardrijkskundige dr. Karl Ritter, buitengewoon hoogleeraar aan de Frederiks Willems Universiteit aldaar, aan welke hij sedert 1820 verbonden was, terwijl hij ook den post van docent in de geographie aan de hoogere militaire vormschool bekleedde. Hij werd ten jare 1779 te Quedlinburg geboren en dankte een deel zijner opvoeding aan het instituut van Salzmann te Schnepfenthal en later aan het gymnasium te Frankfort aan den Main. Ofschoon zijn afsterven niet onverwacht kon zijn, heeft het echter een diepen indruk gemaakt, zoowel omdat hij de grootste aardrijkskundige van zijnen tijd was, als om zijn uiterst beminnelijk karakter.

— De beroemde reizigers Herman en Robert Schlagintweit zijn te Berlijn teruggekeerd, waar zij eene grootere woning hebben betrokken, in het vooruitzigt van zich gedurende eenige jaren met de schifting en bewerking der bouwstoffen, op hunne togten in Indië en Midden-Azië verzameld, bezig te houden. Hunne ethnographische verzameling is in het slot Monbijou gerangschikt; aan de regeling hunner mineralogische, botanische en zoölogische verzamelingen wordt nog gewerkt. De beide geleerden zijn door den Koning van Beijeren (hun geboorteland) in den adelstand verheven.

— Men verzekert te Berlijn dat de depêche des Oostenrijkschen ministers von Rechberg tegen den Hertog van Saksen Coburg Gotha niet alleen aan den Oostenrijkschen gezant te Dresden, maar ook officieel aan de Pruissische Regering is medegedeeld, en dat de Hertog daarop bereids een antwoord heeft gezonden dat hem tot groote eer verstrekt.

— Het gerucht wegens eene nieuwe Oostenrijksche leening wint te Weenen weder veld. Daarentegen hecht men er volstrekt geen geloof aan dat wegens eene voorgenomen zamenkomst tusschen de Oostenrijksche en Russische Keizers te Warschau.

— De Vossische Zeitung wil bijzonderheden van het onderhoud tusschen Keizer Frans Joseph en Prins Napoleon te Verona weten, die zeer vreemd, ja naauwelijks geloofbaar luiden. Ziehier echter wat genoemd blad er van verhaalt: als de Prins den Keizer over de noodzakelijkheid onderhield om den toestand van Venetië grondwettig te verbeteren, zou hem geantwoord zijn: „Ja, reeds vroeger ben ik op zekere inwilligingen bedacht geweest, maar gij Franschen spreekt altijd van Constitutien. Ik wil die niet, ik zal wel eenige hervormingen maken, maar verder niets." Later sprak de Prins van de bemiddeling door onzijdige Mogendheden, en toen hij Duitschland noemde, viel de Keizer hem heftig met deze woorden in de rede: „O! wat hen betreft, ik laat hen aan u over, slaat hen, toon hun wat uwe Zouaven zijn. Het zal mij zeer aangenaam wezen, dat beloof ik u."

Per Telegraaf.

LONDEN den 1 October.

Het gerucht zegt, dat sir George Grey weder tot gouverneur der Kaapkolonie zal worden benoemd.

De staat der openbare inkomsten over het thans geëindigd driemaandelijksch tijdvak is over het algemeen bevredigend; de inkomsten hebben dit jaar £ 828.798 meer bedragen dan in het vorig jaar.

Volgens tijdingen uit New-York van den 17den ll. zou de zending, waarmede de generaal Scott is belast, van een verzoenenden aard zijn. — De wissel op Londen was den 17den ll. $10\frac{5}{8}$ a $10\frac{3}{4}$; Illinois $1\frac{1}{4}$ gedaald. Koffij prijshoudend. Geldmarkt ruim. — Te New-Orleans den 16den katoen middling $11\frac{1}{4}$ c. en koffij vast.

Latere depêche.

Volgens een schrijven uit Parijs aan den Spectator zou het Congres te Brussel werkelijk plaats hebben, en tusschen Frankrijk en Oostenrijk zijn overeengekomen om den Paus in de Legatiën en den Groothertog van Toskane op zijn troon te herstellen. Pescheira en Mantua zouden aan Piemont worden afgestaan en het grondgebied van den Hertog van Modena tusschen Parma en Toskane verdeeld worden. In geen geval zouden Frankrijk en Oostenrijk hunne toestemming geven tot de aanhechting der Hertogdommen bij Piemont.

PARIJS den 1 October.

De Moniteur bevat een besluit tot vrijstelling van invoerregt op brandewijn, uit melassen gestookt en met Fransche schepen direct uit Mayotte in Frankrijk ingevoerd.

Latere depêche.

Volgens la Patrie zal de vrede in den loop der volgende week te Zurich worden geteekend, op den grondslag der preliminairen van Villafranca. De overblijvende questiën zullen aan de beslissing van eene hoogere regtspraak worden overgelaten.

FLORENCE den 30 September.

Heden is de Italiaansche vlag, met het kruis van Savoije daarin, op het voormalig Groothertogelijk paleis geplaatst, en door een salvo van het geschut begroet. De ministers verschenen bij die gelegenheid op het balcon. De stad was feestelijk versierd. De bijeenverzamelde volksmenigte werd echter door eene zware onweêrsbui uiteengedreven.

Ook heeft het voorloopig bewind eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij wordt bekend gemaakt dat het ministerie voortaan regeren zal namens den gekozen Vorst, Koning Victor Emmanuel.

Bij een ander besluit is het muntstelsel van Sardinië met de beeldtenis van Victor Emmanuel ingevoerd.

BERN den 30 September.

Berigten uit Zurich melden, hoe het gerucht aldaar in omloop is dat de gevolmagtigden tegen den 12 october naar Bern denken te gaan, ingevolge eene uitnoodiging van den Bondsraad. Hieruit leidt men af, dat de Conferentiën niet zullen eindigen voor het midden der volgende maand.

De ratificatiën van het verdrag nopens het telegrafisch verkeer tusschen Zwitserland en Spanje zijn heden alhier uitgewisseld.

KOPENHAGEN den 30 September.

In de heden gehouden zitting van den Rijksraad verlangden negen leden de voorlezing van eene verklaring, die betreffende den tegenwoordigen toestand der zaken was ingeleverd. Op de weigering hiervan door den president, onthielden deze leden zich aan de stemming en was de Rijksraad diensvolgens niet volledig. De heer Thompson Oldensworth verliet de vergadering.

MADRID den 30 September.

Volgens de Correspondencia Autografa zal voor het budget het leger berekend worden op eene sterkte van 100.000 man, met bevoegdheid voor de Regering om het cijfer nog te verhoogen naar gelang van omstandigheden. Men verzekert dat Engeland zich niet zal verzetten tegen de maatregelen, welke Spanje genoodzaakt kan worden tegen Marokko aan te wenden.

LONDEN den 1 October.

KOFFIJ. Rio 50/. — SUIKER. Zeilende flaauw. — THEE gedrukt, ord. Congo $17\frac{1}{4}$ a $17\frac{1}{2}$ d. — RIJST zonder handel. — OLIEN. Lijn- $36\frac{1}{2}$; Patent- 39; Palm- 46. — IJZER 51 sh. — LIJNZAAD. Zwarte Zee 44/ a 45/; Morshansky 43 a 44/; Archangel 37/ a 38/. — TALK in loco 57/9; Oct./Dec. 57/6 a 57/9. — HENNEP. Petersb. Rein £ 27.10/; Riga Rein £ 28.10/ a 29.

LIVERPOOL den 1 October.

KATOEN. Afgedaan 10,000 b. tot onveranderde prijzen. Voorraad 596,000 b.; prijs van middling Upland en Georgie $7\frac{1}{4}$ d.; dito van dito Orleans $7\frac{3}{4}$ d. — OLIJFOLIE £ 51.— TALK. Petersb. gele Kaarsen 58/.

ANTWERPEN den 1 October.

KOFFIJ gedrukt. — SUIKER vast. — GRANEN. Witte Tarwe ƒ $11\frac{1}{4}$, Roode dito ƒ $11\frac{1}{2}$. Rogge ƒ $7\frac{1}{4}$.

MADRID den 30 September.

Spanje 1¾ pc. 34.30; dito 3 pc. 44.30.

PARIJS den 1 October.

Frankrijk 3 pc. 69.35 a 69.75; dito 4½ pc. 95.25. Cred. Mobilier 826. Spanje Binnenl. 3 pc. 34⅜; dito Binnenl. 3 pc. 44⅛. Slotkoers Frankrijk 3 pc. 69.70.

LONDEN den 1 October.

De 3 pc. Gecons. 95⅝. Rusland 5 pc. 110½; dito 4½ pc. 99½. Spanje 1¾ pc. 34¼ a 34½; dito Buitenl. 3 pc. 46¼ a 46½. Sardinië 86. Mexico 3 pc. 23⅛. Peru Engelsche 72½ ex c. Venezuela 4¼ pc. 28¼ a 28¾; dito Uitgestelde 15 a 15¼.

WEENEN den 1 October.

Nationale Metalliek 5 pc. 79. Metalliek 5 pc. 73.50. Wissel Londen *f* 120.25.

FRANKFORT den 1 October.

Metalliek 5 pc. 58½; dito Nationale 5 pc. 63. Spanje 1¾ pc. 33⅜; dito 3 pc. 42⅛.

ANTWERPEN den 1 October.

Spanje 1¾ 33⅝; dito Binnenl. 3 pc. 43½. Metalliek 5 pc. 59⅛; dito Nation. 5 pc. 63½.

BINNENLAND.

'S GRAVENHAGE den 1 October.

Heden ochtend ten 9 ure is Z. M. de Koning, vergezeld door de heeren Clifford, van Lynden en de Kock, benevens twee adjudanten en twee ordonnans-officieren, uit deze stad per spoortrein naar Rotterdam vertrokken, ten einde van daar de reis naar het Loo voort te zetten.

— Gisteren avond heeft de ridder Regazzoni de eer gehad ten Hove voor Z. M. den Koning, een aantal aanzienlijken, benevens de geneesheeren van 's Konings Huis, eene séance magnétique te geven. Op verlangen van Z. M. zal die heer nog eenigen tijd in deze stad verblijven.

— Gisteren heeft de Société Bergamo eene vergadering gehouden, waarin is bepaald dat het doel der vereeniging uitsluitend zijn zou het magnetismus aan te wenden in ziekten, voornamelijk op het zenuwstelsel betrekking hebbende, en wel in de eerste plaats voor minvermogenden.

— Uit Rotterdam is door een particulier aan Z. K. H. de Prins van Oranje toegezonden een miniatuur model van Zr. Ms. schroefstoomkorvet Groningen, waarmede Z. K. H. de reis in de Middellandsche Zee gedaan heeft.

— Heden ochtend is per eersten spoortrein een aantal herstelde militairen van hier naar hunne respective garnizoenen teruggekeerd.

— Heden middag is per spoortrein alhier weder aangekomen een zeventigtal reconvalescente militairen, uit de garnizoens-infirmerie te Haarlem, welke tot hun verder herstel in het hulphospitaal te dezer stede zijn opgenomen.

— Heden zijn voor den Hoogen Raad der Nederlanden voortgezet de pleidooijen in zake de commissie van liquidatie der zaken van de voormalige weeskamers, eischer tegen de gemeente Haarlem, verweerderesse. Voor de verweerderesse trad op de heer mr. Sichel.

— Voor het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland is heden behandeld de zaak van N. H. Vis, sjouwer, te Rotterdam, beschuldigd van diefstal bij nacht op een bewoond vaartuig, door middel van buitenbraak, en zulks na reeds te voren tweemaal wegens diefstal te zijn veroordeeld geweest. Door den heer advocaat-generaal mr. la Grappe Dominicus is gerequireerd eene tuchthuisstraf van 5—15 jaren. Na de ambtshalve voorgedragen verdediging van den heer mr. G. Belinfante is de uitspraak bepaald op donderdag 6 dezer.

— Van af den 24 september ll. zijn te Scheveningen aangekomen vier en dertig haringschuiten, aanbrengende te zamen de belangrijke hoeveelheid van 2,703,000 stuks steurharing.

ROTTERDAM den 1 Ocbtober.

Z. M. de Koning is heden morgen circa half tien ure met gevolg met een extra trein langs den Hollandschen ijzeren spoorweg alhier aangekomen en werd aan het stationsgebouw gecomplimenteerd door den heer Burgemeester dezer gemeente, die Z. M. naar het station van den Rijnspoorweg begeleidde, waarop Z. M. terstond met een extra trein de reis naar het Loo vervolgde.

De sectien der Tweede Kamer onderzoeken heden het wetsontwerp, waarbij de goedkeuring gevraagd wordt van de concessien, verleend tot den aanleg van de Noorder- en Zuider-poorwegen.

Wij zullen ditmaal van onze gewoonte afwijken en *niet* mededeelen hetgeen gewoonlijk, uit verschillende bronnen van het sectie-onderzoek over belangrijke wetsvoorstellen, tot ons komt.

De uitslag van het onderzoek is van zóó hoog gewigt voor de toekomst onzer spoorwegen, dat wij, niet dan met de volste zekerheid en dus niet dan nadat het Kamer-verslag zelf zal verschenen zijn, onze lezers met de bijzonderheden van dit tweede onderzoek wenschen bekend te maken. Intusschen meenen wij reeds nu te kunnen mededeelen, dat vele leden het verlangen hebben te kennen gegeven om bedoeld verslag te maken tot het eindverslag der Kamer. Mogt dit geschieden, dan kan men de discussie over dit onderwerp binnen weinige dagen te gemoet zien.

Bij Koninklijk besluit is benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw de heer A. de Raadt, directeur der registratie en domeinen in de provincie Gelderland.

De Staats-Courant bevat een Koninklijk besluit van 26 september jl., regelende de wijze waarop de bij de wet bepaalde vierde algemeene volkstelling, die om de tien jaren behoort plaats te hebben, den 31 december a. s. zal geschieden.

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken is, met ingang van 1 november e. k., de dienst van hoofdingenieur van den waterstaat in het 11de district (Zeeland) opgedragen aan den hoofdingenieur jhr. J. R. T. Ortt, en de ingenieur J. G. W. Fijnje geplaatst in het 4de district, ter standplaats Kampen.

Zr. Ms. schroefstoomschepen Vice-Admiraal Koopman en Vesuvius, eerstgenoemde onder bevel van den kapit.-luit. ter zee C. V. Zwaanshals, en laatsgenoemde onder bevel van den luit. ter zee 1ste kl. J. O. H. Arntzenius, zijn dezen morgen van de reede van Texel naar zee vertrokken, ter opvolging hunner bestemming, de eerste naar Oost-Indië en laatstgenoemde bodem naar West-Indië.

Aan de politie te Arnhem is door den burgemeester van Emmerik te kennen gegeven, dat aldaar dikwerf personen uit Nederland worden aangebragt, die blijkens de geleide orders door de besturen hunner woon- of geboorteplaatsen zijn opgeëischt, zonder dat die opeisching in originale of in behoorlijk gelegaliseerd afschrift daarbij wordt overgelegd. Aangezien nu in dat geval van de zijde der politie te Emmerik nadere opgaven van die woon- of geboorteplaatsen moeten worden ingewonnen, alvorens het verdere transport te bevorderen, waardoor noodelooze kosten worden veroorzaakt, verlangt genoemde burgemeester, dat in het vervolg bij dergelijke transporten het bewijs van opvordering, hetzij in originale, hetzij in behoorlijk gelegaliseerd afschrift, bij het transport worde gevoegd, terwijl bij gebreke daarvan deze transporten voortaan niet meer zouden worden aangenomen.

Zijne Excellentie de Minister van Justitie heeft de heeren procureurs-generaal, fungerende directeuren van politie en de hoofden van politie in de gemeenten aangeschreven, in voorkomende gevallen aan dit allezins billijke verlangen der Pruissische autoriteit het gewenschte gevolg te geven.

Volgens een aan den kantonregter te Steenwijk gedane aangifte, heeft Marcus de Leeuw, koopman wonende te Steenwijk, op 19 sept. jl. zelf aldaar in de brievenbus gestoken een ongefrankeerden onaangeteekenden brief, aan het adres van den heer F. Tepe & Cie. Warmoesstraat te Amsterdam. Die brief hield in een wissel en een bankbiljet, welke brief tot heden niet aan zijn adres is bezorgd.

Op 15 sept. ll. is door J. Wolff, koopman in manufacturen te Zalt-Bommel, aldaar op de post gedaan een gefrankeerden brief, aan het adres van den heer S. L. Warendorf St. Antonie Breedstraat, te Amsterdam, inhoudende een bankbiljet en verschillende coupons, welke brief mede niet aan zijn adres is bezorgd.

Door de Kamer van koophandel en fabrieken te Harderwijk is aan Z. M. den Koning het volgend adres gerigt:

Sire!

De Kamer van koophandel en fabrieken te Harderwijk heeft met belangstelling gezien, hoe Uwe Majesteit bij het openen der zittingen der Staten-Generaal over het vooruitzigt op het erlangen van spoorwegen sprak, maar tevens niet ontveinsde, dat daaruit lasten voor de toekomst Uwer onderdanen zouden geboren worden, die zelfs het wijzigen van het belastingstelsel zullen tegenhouden.

Dat gezegde, Sire! geeft ons het regt om eerbiedig nogmaals den troon van Uwe Majesteit te naderen. Waar van het algemeen belasting wordt gevraagd, heeft het algemeen ook aanspraak om de vruchten daarvan te trekken.

Wij moeten echter erkennen, dat bij de voordragt der Regering omtrent de spoorwegen de Over-Veluwe op nieuw stiefmoederlijk behandeld wordt.

Wij weten het, Sire! dat dit geenszins *Uwer Majesteit's* bedoeling is; wij weten, wat *Uwe Majesteit* voor dit oord des Lands doet; wij zijn daar te dankbaarder voor, omdat de *Regering* voor de Over-Veluwe niets doet.

Om dit ons gezegde te staven, herinneren wij slechts hoe voor het daarstellen der grindwegen alle subsidiën door het *Rijk* werden geweigerd, zoodat zonder *Uwer Majesteit's* gifte wij ook die niet zouden erlangd hebben; hoe de straatweg langs de Zuiderzee een nog drukkender last voor deze streken wordt, daar het *Rijk* aan zijne *verpligting tot onderhoud* niet voldoet; hoe deze streek van eene *Regtbank* beroofd is, en de handel om regt te zoeken, door andere provinciën moet reizen, om naar de Arrondissements-hoofdplaats, Arnhem, waarmede wij hoegenaamd geene relatie en communicatie hebben, te gaan; hoe de *wet op de zeevisscherijen* vrijheid schonk, maar de Minister van Finantiën door *zijne bevelen* op het zout, die wet als ongeschreven maakt. Die grieven van den handel, Sire! zijn met vele te vermeerderen, maar wij willen ons thans tot de zaak der spoorwegen bepalen.

Van alom zijn stemmen tot Uwe Majesteit opgegaan; men heeft bij klokkengelui als het ware burgers opgeroepen om te teekenen, maar wij gelooven, dat dit het bevorderen is eener agitatie, die minder voegzaam is; wij zouden ons anders overtuigd houden, dat, wanneer bij voorbeeld door den Burgemeester dezer gemeente eene uitnoodiging gedaan werd aan de Over-Veluwe, om krachtige petitiën in te zenden, duizenden en duizende handteekeningen voor Uwen troon zouden worden nedergelegd. Zoo iets beteekent in onze oogen weinig, waar alleen sprake is en moet zijn van *regt*. Wij vragen niets meer, dan dat ons *regt* worde gedaan.

Door de voordragten der Regering wordt ons natuurlijk regt op een spoorweg voorbijgegaan, ten einde Zutphen en die streken tegen regt en billijkheid aan te bevoordeelen. Dat regt is geboren uit onze ligging. Een spoorweg die Holland met Duitschland zal verbinden eischt den kortsten afstand, en teregt wordt in het adres van Zwolle aangevoerd, dat hij dan moet uitgaan van Utrecht over deze gemeente naar Zwolle, en vervolgens naar Rheine. Zonder deze lijn kan Nederland nimmer gezegd worden door spoorwegen doorsneden te zijn; zonder haar blijft een hoogst belangrijk gedeelte van hetzelve geheel afgesneden, en derhalve verstoken van het nut en voordeel dat aan het bezit van spoorwegen is verbonden: zonder haar houdt Utrecht op het centrum onzer spoorweglinië te zijn, en wordt Arnhem, de uithoek van ons Land, dat, wat Utrecht behoort te zijn, namelijk het centraal punt, of liever het verbindingspunt van de spoorweglinië van ons Rijk.

Steeds hebben wij met geduld in de zoete hoop geleefd, dat de Over-Veluwe en dus ook deze gemeente in het net der spoorwegen zoude opgenomen worden. Doch helaas! onze hoop werd verijdeld!

De adressen aan Uwe Majesteit en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal opgezonden door het Gemeentebestuur van Harderwijk, en onze Kamer, hebben geen gevolg gehad. De concessie aan de HH. Sloet en Reuchlin verleend, is niet gewijzigd geworden. Zutphen is nog steeds de plaats waar langs de lijn van Arnhem naar Zwolle gelegd zal worden.

En wij vragen het eerbiedig aan Uwe Majesteit, waarom *moet* de spoorweglijn van uit Arnhem gaan en zoo over Zutphen, Deventer naar Zwolle? Waarom niet van uit Utrecht door de Veluwe naar Zwolle?

Is het om eene enkele stad of streek te bevoordeelen? Maar het algemeen belang gaat boven het belang van eene enkele stad of streek; en daar waar sprake is van het eerste, moet het laatste zwijgen. Het algemeen vordert, en dit is ook de vraag der Noordelijke Provinciën, om langs den kortsten weg te worden verbonden met het midden des Lands, met Duitschland, België en Frankrijk, en dit wordt niet met de concessie Sloet verkregen.

Het is de wensch niet, noch minder het belang van den Fries, om ten genoege van Arnhem en Zutphen 23 mijlen te moeten omrijden, wanneer hij zich naar den Haag, Amsterdam, Rotterdam, Utrecht of Leyden wil begeven. Dit is onnoodig tijd en geld verspillen; de handel zal daardoor weinig gebaat worden; het te verwachten nadeel niet lang uitblijven.

Wij gelooven het wel, dat de leden der Tweede Kamer uit die provincie vóór de voordragt der Regering zullen stemmen, om toch *eindelijk iets* te bekomen, maar wij zijn overtuigd dat, wanneer de Regering de vrije keuze liet tusschen de rigting van uit Utrecht of uit Arnhem met dezelfde hulpmiddelen, en alzoo regtvaardig handelde, de eerste zou gekozen worden. De bloei of het verval dezer streek hangt van deze onze bede af: Bekrachtig Sire! de concessie van de HH. Sloet en Reuchlin *niet* met uwe hooge goedkeuring zoo als die is liggende, doch noodzaak de concessionarissen hun ontwerp in zooverre te wijzigen, dat zij de lijn van Utrecht over Amersfoort en Harderwijk naar Zwolle in hunne concessie opnemen, eene lijn zoozeer noodig voor de visscherijen der Zuiderzee.

Het vertrouwen der Kamer op Uwe Majesteit is steeds onveranderd en ongeschokt gebleven, het is daarom dat zij zich eerbiedig en dringend tot Uwe Majesteit wendt, met de bede, dat het Uwe Majesteit moge behagen de concessie van de HH. Sloet en Reuchlin zoo als die is liggende niet te bekrachtigen, dan wanneer de hierboven bedoelde wijziging in dezelve gebragt is. 't welk doende enz.

De Kamer van koophandel en fabrieken te Harderwijk,
J. H. HULSINK, Voorz.,
Harderwijk A. W. HOETH, Secret.
20 *September* 1859.

De feesten bij gelegenheid der landbouw-tentoonstelling te Zaandam werden gisteren morgen reeds ten 10 ure weder geopend. De heeren leden der Nederlandsche scherpschutterijen begaven zich, onder begeleiding van eene fraaije muziek, naar het terrein alwaar de wedstrijd een aanvang nam. Het was hoogst opmerkelijk, hoe juist de schutters niettegenstaande den hevigen wind hun doel wisten te treffen. Ten twaalf ure werd in het logement het Wapen van Amsterdam de algemeene vergadering der Maatschappij van landbouw gehouden. Zij werd geopend door den voorzitter, baron van Hall, met eene gepaste rede, waarin werd aangetoond het nut door de maatschappij verkregen, zoowel als de zedelijke en stoffelijke welvaart welke zij verspreidt en nog kan verspreiden. Hierop werd door den secretaris, den heer Gevers Deynoot, overgegaan tot het lezen van het algemeen verslag, waaruit bleek de bloei en welvaart welke de Maatschappij mag ondervinden, door de groote toeneming van het getal afdeelingen zoowel als door de uitbreiding van het aantal leden, hetwelk dit jaar met 138 is vermeerderd en dus thans 6868 bedraagt. Na afloop dezer vergadering vereenigde men zich aan een diner, hetwelk werd gevolgd door een bal in de societeit *Anna Paulowna.*

Nadat heeren scherpschutters uitstekende proeven van hunne bekwaamheden hadden afgelegd, begaven zij zich naar het logement *de Drie Zwanen*, alwaar ook zij zich aan een gemeenschappelijken maaltijd vereenigden, waarop de hoofdprijzen door den heer mr. H. J. Smit, burgemeester, en de personele prijzen door den heer C. Avis met toepasselijke toespraken werden uitgereikt.

Groot was het getal der bezoekers, die ook thans weder deze feesten en de tentoonstelling met hunne tegenwoordigheid opluisterden.

Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Balk (cl. Sneek) is, wegens het bedanken van ds. H. E. Gravemeijer te Midwolde, geformeerd het volgend drietal van predikanten: dd. A. P. A. du Cloux, te 's Greveldiun Capelle c. a.; H. W. A. Verhoeff, te Oud-Beijerland, en J. P. Nonhebel, te Vaassen.

Bedankt: voor het beroep naar de Hervormde gemeente te Sluis in Vlaanderen door ds. G. D. Kruyf, pred. te Zaamslag; — voor dat naar Schraard in Friesland door ds. Santee Nieweg, pred. te Feerwerd.

— In de ll. woensdag gehouden vergadering van den Gemeenteraad te Schiedam is besloten tot het oprigten van een spoorweg-comité, en zijn tot leden daarvan benoemd de heeren mr. P. Loopuyt en H. C. Rijnbende, leden van den Gemeenteraad, en J. A. J. Nolet, ondervoorzitter, en mr. A. Vernède, secretaris van de Kamer van koophandel en fabrieken, welke commissie is uitgenoodigd zich met het vereenigd comité te Rotterdam en Dordrecht in betrekking te stellen, zoo noodig een adres tot ondersteuning van de verleende concessie voor den Zuiderspoorweg aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal in te dienen en zooveel mogelijk aan te dringen op- en te bevorderen de aansluiting van den Hollandschen spoorweg met de Rijn- en Zuiderspoorwegen.

— Van den 2 tot den 30 september jongstl. zijn te Schiedam door de cholera aangetast 46 personen, waarvan 5 hersteld, 25 overleden en 16 nog onder geneeskundige behandeling zijn.

— Eergisteren is op het strand onder de gemeente Loosduinen uit zee aangespoeld een reeds in den staat van ontbinding verkeerend lijk van een manspersoon, hebbende een kaal hoofd, op de linkerhand de letters T. T. en een krans om den middelsten vinger geprikt; gekleed in een blaauw wollen gebreiden borstrok, blaauw gestreepten hemdrok, flanellen hemd, grijze lakenschen broek, waarin een zilver horlogie, witte wollen onderbroek en blaauw wollen kousen, de twee laatsten gemerkt T. T.

— Dezer dagen heeft op verschillende plaatsen de aanbesteding plaats gehad van de leverantie van fourrages voor de troepen te paard, aldaar gestationeerd, voor het tijdvak van 1 nov. aanstaande tot en met ult. oct. 1860. De minste inschrijvers waren daarbij: te Leyden de heer J. Lammerse van Utrecht a 96, 22½ en 18 cents voor de 10 ℔ haver, hooi en stroo: te Amsterdam de heer H. van Breemen aldaar a 87½, 28 en 21 cents de 10 ℔ haver, hooi en stroo; te Utrecht en Amersfoort de heer H. A. van Munster van Utrecht a 85, 26 en 20 cents de 10 ℔ haver, hooi en stroo: te Breda de heer J. B. van Arendonk van Gilze a 85, 24 en 20 cents de 10 ℔ haver, hooi en stroo, en te Zutphen de heer H. R. Holtink aldaar a 91, 25 en 22 cents de 10 ℔ haver, hooi en stroo.

— Men verneemt dat het adres, betreffende den aanleg der Noorder- en Zuider-spoorwegen te Amsterdam, gisteren met ruim 1000 handteekeningen is voorzien. Naar men verwacht zal dit aantal nog door velen worden vermeerderd.

— De ll. maandag en dingsdag te Buren gehouden paardenmarkt was zeer druk bezocht. Den eersten dag telde men p. m. 400 paarden aan de lijn en den tweeden ongeveer 600 stuks. Er waren vele buitenlandsche kooplieden en de handel was tamelijk levendig.

— Uit Krabbendijke wordt gemeld dat door den heer baron van der Linden d'Hoogvorst uit Brussel concessie wordt aangevraagd tot indijking der schorgronden, gelegen voor den Kalkenisse-polder (gemeente Waarde), waardoor ruim 200 bunders vruchtbare grond ter bebouwing zouden worden aangewonnen.

— Naauwelijks zijn de twee eskadrons van het 4de regement dragonders te 's Hertogenbosch aangekomen of reeds spreekt men van hun vertrek. Zij zullen slechts tijdelijk aldaar garnizoen houden, waarschijnlijk totdat de ziektetoestand te Leeuwarden is verbeterd. De fourrages zijn aldaar slechts onderhands aanbesteed tot ultimo october, zoodat met 1 november e. k. het vertrek kan worden te gemoet gezien, waardoor op nieuw de hoop is verdwenen om aldaar kavalerie te hebben en te behouden.

— Op de eergisteren te Zwolle gehouden St. Michaels-paardenmarkt waren aangebragt 770 stuks, als: 270 veulens, 200 merriën en 300 ruinen. Uit hoofde van het regenachtige weder was de handel niet levendig.

— Het grootste gedeelte der handeldrijvende en bij den handel belanghebbende ingezetenen te Steenwijk heeft zich bij adres tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewend, met verzoek dat bij den eventuelen aanleg van den Noorderspoorweg de lijn van Leeuwarden op Meppel, welke dan alzoo door die gemeente loopt, mag worden opgenomen.

— Uit Deventer wordt gemeld, dat ll. woensdag aldaar, aan geene zijde van den IJssel, een hevig onweder is losgebarsten. Dit onweder ging van de felste stormvlagen en stortregens vergezeld. In het naburig dorp Twello sloeg de bliksem in eene boerenhofstede, waardoor eene woning, benevens de wintervoorraad van hooi enz., is verbrand. Het vee werd evenwel tijdig gered. Eene schuilende vrouw werd, hoewel niet doodelijk, getroffen. Den volgenden morgen herhaalde zich op eenigen afstand het onweder met nog meer hevigheid en ging gepaard met een zoo allerontzettendsten regen- en hagelbui, dat de meeste huizen daartegen niet bestand waren en in vele huizen, door het instroomend water, schade aan meubelen enz. werd toegebragt. Ook elders hebben onweêrsbuijen gewoed; bij Meppel is eene koe gedood; onder Middelstum en Voortwolde is de bliksem in woningen geslagen, zonder brand te veroorzaken.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 1 October.

OVERLEDEN: H. W. de Vrij, jd., 23 j. — J. J. Top, man van J. Hombach, 44 j. — S. van Putten, jd., 59 j. — N. C. Hummelman, d., 1 j. — B. C. Driessen, z., 5 j. — T. van Praag, vrouw van J. L. Jacobs, 59 j. — H. E. van Gastel, d., 4 m. — M. van Buerstee, jd., 80 j. — H. W. Looman, z., 2 j. — A. Boender, z., 4 j. — J. C. Starreveldt, d., 6 m. — M. G. Boeclié, vrouw van H. Dekker, 56 j. — S. Boudewijns, d., 6 m. — M. J. van Domburg, d., 1 j. — H. Leendertz, z., 3 j. — J. Leeflang, vrouw van H. Dalmeijer, 60 j. — G. J. van der Zee, man van G. H. van der Zee, 66 j. — G. M. van Heyst, d., 1 j. — J. Cales, vrouw van B. E. A. Schmitz, 34 j. — G. Stolk, z., 10 m. — G. Hollander, wedn., 36 j. — T. van der Pluym, man van P. Boele, 58 j. — S. Bril, man van M. Benedictus, 56 j. — G. H. Mulders, z., 1 j.

BEVALLEN: J. de Haas, geb. Samson, z. — E. van Es, geb. Koldenhof, z. — S. P. Vonk, geb. Rutker, z. — E. Teysman, geb. Tuynebreijer, d. — J. P. Schrammeier Verbrugge, geb. Kerkhoven, d. — J. C. Rietveld, geb. van Onna, d. — C. Grumke, geb. den Bruntel, d. — J. M. Peters, geb. Buquet, z. — C. P. de Haan, geb. Rotscheid, z. — H. A. Bouwmeester, geb. Jansen, d. — J. W. Bosé, geb. Robart, d. — M. P. van der Vlist, geb. Korskens, d. — J. F. Heykoop, geb. Wevelaar, z. — J. Wouterse, geb. Kivit, d. — L. Bruygom, geb. Hoeneveld, z. — G. van Amen, geb. Willebrandt, d. — M. Hoogerwerff, geb. Das, z. — J. G. Nobel, geb. van Andel, z.

ONDERTROUWD: J. Gidding, wedn., 54 j., met D. G. Stapels, wed. J. H. Braam, 38 j. — A. Doorduyn, wedn., 47 j., met N. Kuyper, jd., 40 j. — A. van Batenburg, jm., 36 j., met W. E. Lattmann, jd., 27 j. — W. J. van Straelen, jm., 24 j., met A. S. M. Bakx, jd., 24 j. — H. van Braam, jm., 34 j., met J. M. Breurman, jd., 32 j. — J. van den Ende, jm., 29 j., met J. Dommeijer, wed. F. W. Ruter, 29 j. — C. H. Zuidmulder, jm., 39 j., met E. L. Grondeling, jd., 35 j. — J. L. Beukers, jm., 28 j., met M. E. Wolterbeek, jd., 24 j. — G. Drilleman, jm., 35 j., met H. van der Reiden, jd., 28 j. — J. P. Broekman, jm., 38 j., met M. Raadtgever, jd., 26 j. — M. G. Hofstede, jm., 24 j., met M. E. Sanders, jd., 29 j. — L. van den Houten, wedn., 36 j., met M. E. van den Berg, jd., 27 j. — J. C. Versteeg, jm., 32 j., met C. Haassenbos, jd., 26 j. — T. J. Zwitzer, jm., 28 j., met F. W. Beijer, jd., 20 j. — A. Elants, jm., 24 j., met E. J. Sloot, jd., 25 j.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA en TJILATJAP, Juno, G. J. A. Bruyns. — 6070 pic. Koffij, 300 pic. Indigo, 500 pic. Tin en 125 pic. Rotting, NHM.

SOERABAIJA, Patriarch Samhiri, J. J. de Lion. — 2016 pic. koperen Duiten, NHM.

Amsterdam.

PADANG, Gouverneur Duymaer van Twist, Hoeksma. — 130 k. Koperen Duiten, NHM.; 1991 b. Koffij, Cramerus en Co.; 2060 b. dito, 2850/2 boss. Bindr., Order.

KONSTANTINOPEL, Lief, Vedeler. — 180 t. Palmhout, Order.

STOKHOLM, Twee Gebroeders, Kooima. — 70/2 ton Teer, 1 partij IJzer, Order.

NEUFELDT, Drie Gebroeders, Klein. — 1 lading Raapzaad, Order.

KONIGFIORD, Abeldina, Olthoff. — 920 t. Raapzaad, H. en D. Rahusen.

BREMEN, Klaasina, Klein. — 12 l. Raapzaad, 350 z. en 17 b. Rijst, Order.

Beurstijdingen.

AMSTERDAM den 1 October.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.,...	Werk. Schuld 2½	pCt.	64½	64⅝	64⅝
″	dito dito 3	″	77	77¼	77¼
″	dito dito 4	″	98¼		
″	Amort-Synd...3½	″	94¾		
″	Handel-Maats. 4½	″	127⅜		
″	O. I. Leening 4	″			
″	Leen. Holl. Sp. 4½	″			
″	Rijn-Spoorw.....	″			
″	Maats. v. Weld. 4	″			
België,....	Cert. *Rothsch.* 2½	″			
Frankrijk,	Certificaten....3	″			
Spanje,..	Buitenlands...1¾	″	33⅞	33 15/16	33 15/16
″	dito 3	″			
″	Binn. a *f* 6000 3	″	43⅜	43⅝	43⅝
″	Amort. Schuld.........				
″	Bew. v. Coup..........				
Portugal,	Oblig............3	pCt.	45		
″	dito 1856/57..3	″	43⅜		
″	dito 1858/1859				
Rusland,	Obl. *Hope en C.* 5	″	104⅞		
″	dito 1828/29..5	″	102½		
″	Cert. 1831/33..5	″			
″	dito 1840......4	″	83⅝		
″	dito *Stieglitz*..4	″	83½		
″	dito d.° Nieuwe 5	″	92½		
″	dito d.° 1855 N. 5	″	101¼	101½	101⅜
″	dito te Londen 4½	″			
″	dito v. Assign. 6	″			
″	Inschr. dito ...6	″			
Polen,....	Aand. 1835..........	*f*	156¼	156½	
″	Obligatien......4	pCt.	79¾	79⅞	
Pruissen,	5	″	101 15/16		
″	Aand. 1854, 3½	″			
Oostenr.,	Obl. *Goll en C.* 5	″			
″	dito dito 4	″			
″	dito Met. Oude 5	″	56⅛	56½	56½
″	dito N. te Ams. 5	″	75⅛		
″	dito Nat. Met. 5	″	61	61 5/16	61¼
″	dito Metall.....2½	″	30	30⅛	30⅛
″	Wen. Ad. fl 250 4	″	275		
Brazilië,	1824, £ 100, 5	″	100¼	100⅜	
Equador,	£ 100..........1	″			
Venez.,..	Obligatien......3	″	27¼		
″	Uitgestelde 1½	″	14¼	14 5/16	
Grenada,	Obligatien......3¾	″	16⅛		
″	Uitgestelde				
Mexico,..	Obligatien......3	″	21 11/16	21 13/16	
Illinois,	7	″	81¾		

Handel-Maatschappij 127⅛ a 127¼ a cont. Rusland, Spoorweg Actien, volgestort, 5 pc., 223¾, 224. Weener Bankactien ƒ 870. Brazilië, 1839, £ 100 5 pc., 99⅞; idem 1843, £ 100, 5 pc., 100. Philad. bij Hope en Co., Lr. A, ƒ 96; idem bij Rothschild, 6 pc., 82¾ a 83. Griekenland, 1825, 5 pc., 3⅞, 3 15/16. N. Russen 65⅛.

Beleening 3 pc., Prolongatie 3 pc., Disconto 3 pc.

Hollandsche fondsen meer gevraagd; van vreemde Russ. wederom iets aangenamer; Oostenrijksche, bij vrij levendigen handel, gunstig gestemd. Alle overige soorten, bij geringen omzet, vrij vast.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 64⅝. Spanje, 1¾ pc., 33 15/16; dito Binnenl., 3 pc., 43⅝. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 56 7/16; dito Nationale, 5 pc., 61 3/16 a ¼. Blaauwe Grieken, Onbep. 4 1/16.

ROTTERDAM den 1 October.

			l. k.	h. k.	geslot. k.
Belgie...	Obl. bij Rotsch. 2½	"	51 13/16		
Spanje,..	Oblig. 3 nu 1¾	"	33 13/16		
"	Certif. Coupons	"	4¾		
Portugal,	Oblig. 1853...3	"	44 13/16		
Rusland,	bij *Stiegl.* 1855.5	"	101⅛	101¼	101¼
"	Spoorw. Aand. ƒ	"	224		
Pruissen,	Obl..........5	"	101⅞		
Oostenr.,	Metalliek.......2½	"	30		
"	dito.........5	"	55⅞	56⅛	56⅛
"	Nationale.......5	"	60⅝	60 11/16	60 11/16
Venezuela	Obligatien....1½	"	14 5/16		
Grenada,	Obligatien....3¾	"	16 1/16		
Griekenl.	........Coupons.		9/16		

De beurs leverde heden wederom geene variatie van eenige beduidendheid op; de stemming was over het algemeen vast, de handel echter zeer onbelangrijk.

Het Commité der Effectenhandelaren,
H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten 3 ure: Spanje, Certific. Coupons 4¾, 4 25/32, 4¾. Rusland, bij Stieglitz 1855 5 pc. 101⅜, 101½, 101½. Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 56⅛, 56 3/16, 56 3/16; dito Nationale 5 pc. 60¾, 61, 61. Grenada 3¾ pc. 16 1/16; dito Uitgestelde 5 1/16.

PARIJS den 30 September.

Frankrijk 3 pc. a cont. 69.20, 69.15, 69.30; dito op ult. 69.10, 69.30, 69.25; dito 4½ pc. a cont. 95.50, 96, 95,75; dito op ult. —. Fransche Bank 2825; Crediet Mobilier 810, 808.75, 815. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 497.50. Napels 5 pc. —. Spanje 1¾ pc. —; dito buitenl. 3 pc. 44½; dito binnenl. 3 pc. 43⅞; dito Passive 11⅛.

De beurs verkeerde heden in eene betere stemming dan gisteren op het einde der beurs. A contant en op ultimo sloten de 3 pcts. Fransche fondsen 15 centimes hooger dan gisteren.

LONDEN den 30 September.

3 pc. Cons. cont.	95½	a	95⅝	3 pc. Peru....	72	a	73
id. id. op tijd	95⅝	-	—	4½ pc. id. Urib.	82	-	84
5 pc. Oostenrijk	75	-	80	id. te New-Y.	79	-	81
4½ pc. België..	98	-	100	3 pc. Portugal.	45½	-	46½
5 pc. Braz. 1824	103	-	104	5 pc. Rusland.	109	-	111
id. 1829/39...	—	-	—	4½ pc. idem ex c.	99	-	100
id. 4½ pc. 1852	94½	-	95½	3 pc. Spanje...	46	-	46½
idem 1858....	94½	-	95½	1¾ pc. idem...	34¼	-	—
6 pc. Buen.-Ayr	76	-	78	idem Amort. ..	11	-	11½
6 pc. Chili....	104	-	106	id. Cert. Coup.	4½	-	5
3 pc. idem....	74	-	78	5 pc. Sardinië.	86	-	86⅝
5 pc. Denemark	98	-	102	6 pc. Turkije..	84½	-	85
3 pc. idem...	85	-	87	idem Nieuwe..	69¾	-	70½
2½ pc. Holland.	65½	-	66½	4 pc. idem.,..	102¼	-	—
4 pc. idem....	102	-	103	3 pc. Venezuela	28	-	29
Ecuador.....	15½	-	16	idem Uitgest..	14¾	-	15¼
id. Land-warr.	3½	-	4½	Wissel Amst. krt.	11.14	a	15.
3¼ pc. Grenada.	17½	-	18½	idem 3 m....	11.16	-	16½.
id. Uitgestelde	5	-	5½	id. Rott. 3 m...	11.16	-	16½.
3 pc. Mexico.	22⅝	-	23⅛	id. Parijs kort....	25.10	-	17½.
4½ pc. Peru...	91	-	92	idem 3 m.....	25.32½	-	37½.

Zoowel in Binnen- als Buitenlandsche fondsen ging heden weinig om en waren de prijzen gedrukt, zonder echter te zijn teruggegaan.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 1 October.
(*Overzigt der Week.*)

KOFFIJ. De markt bleef in eene vaste stemming, de omgang was echter niet van belang; uit de eerste hand werden afgedaan ca. 700 b. zoo Triage als goed ordin. Java van 30½ a 37½ c.

THEE. Door de ophanden zijnde veiling den 5 dezer bij de NHM., en de weinige keuze in Chin. soorten, was de omgang niet groot; voor de behoefte moet men daardoor ferme prijzen besteden. Van Londen zijn aangev. 409 k. Chin. Congo, welke tegen 13 dezer in veiling zijn aangeslagen, en waarvan de kwaliteit zeer goed in geurige en goed is.

SUIKER. Ruwe. De afloop der in deze week plaats gehad hebbende veiling van 31,834 kranjangs en kanassers Java reeds medegedeeld hebbende, zoo is hier alleen nog bij te voegen dat, in aanmerking nemende de flaauwe opinie vóór de veiling, de afloop als zeer coulant mag worden beschouwd. Het geheel werd namelijk tot ƒ 1½ boven taxatie, zijnde ƒ 1½ onder Julij jl. verkocht. Behalve den reeds gemelden verkoop van 1508 krjs. Java per Jan van Galen, hadden na de veiling geene verdere afdoeningen plaats. Geraffineerd in eene kalme stemming.

RIJST. Uit de eerste hand werden verkocht ca. 2100 b. Java a ƒ 7½; met gep. soorten was men wel zoo ferm, en werden diverse partijtjes coulant verkocht.

SPECERIJEN blijven voortdurend stil.

TABAK. Heden werden afgedaan 32 v. Maryland ex Isabella C. Jones. Gedurende deze week werden behalve het bovengenoemde nog verkocht: 32 v. Maryland ex Alexander. Aangevoerd werden per Admiral van Baltimore 445 v. Maryland voor hier, de rest transito, en per Speculant van Bahia 731 pakken Brazil. Aanstaanden donderdag worden alhier geveild 600 v. Kentucky Tabak en 148 v. Virginie Tabakstelen. De voorraad op heden is: 1345 v. Maryland, 20 v. Virginie, 710 v. Kentucky, 94 v. Stelen, 1262 p. Java, 60 p. Manilla, 1081 p. Brazil en 93 k. Cavendisch.

KATOEN blijft steeds lusteloos en niet dan tot lagere prijzen zouden verkoopen te bewerkstelligen zijn.

HUIDEN. Niets omgegaan.

METALEN. Banca Tin tot ƒ 84½ zou men koopen, doch omzettingen hebben niet plaats gehad. Koper onveranderd.

VETWAREN. Door beperkten voorraad zonder belangrijke omzettingen. Palm- en Cocosolie stil in afwachting der geannonceerde veilingen op 6 en 14 october.

HENNEP alleen voor behoefte gevraagd.

INVOER van HUIDEN,
van 1° Junij tot ult°. September 1858.

70478 Oost-Indische.	600 Chili.
39638 Buffel.	628 Russische.
8273 Buenos-Ayres.	2399 Costa Rica.
1250 Australische.	2300 Kaap.

Van 1° Junij tot ult°. September 1859.

31201 Oost-Indische.	1486 Australische.
9493 Buffel.	325 Kaap.
5650 Schapen.	

VOORRAAD van HUIDEN,
ult°. September 1858.

83952 Oost-Indische.	1800 Bahia.
41976 Buffel.	6180 Russische.
11194 Buenos-Ayres.	111 New-Orleans.
1800 " " Paarden.	2800 Kaap.
837 Porto Plata.	6358 " Geitenvellen.
1250 Australische.	4552 " Schapen.
532 Fernambuck.	

Ult°. September 1859.

31201 Oost-Indische.	325 Kaap.
9493 Buffel.	5650 Schapen.
1486 Australische.	

SCHIEDAM den 1 October.

MOUTWIJN per Ned. Vat zonder fust	ƒ 14.—.
JENEVER, " " " " "	- 19.50.
Amst. proef, " " " " "	- 20.75.

alles zonder de belasting.

SPOELING, per Ketel .... - 0.50

DELFT den 1 October

KAAS. Heden zijn de prijzen geweest ƒ 13 a ƒ 19.50. Ter markt zijn verkocht 70 stapels, wegende 18,300 Ned. ℔.

AMSTERDAM den 1 October.
(*Overzigt der Week.*)

KOFFIJ zeer vast, zonder veel affaire. Van Padang zijn 6000 b. per Duymaer van Twist aangevoerd.

THEE, in afwachting der veiling van Java, stil, doch zeer vast.

SUIKER. Ruwe. Sedert de veiling der N. H. M. op 27 dezer, waarin de 31,824 geveilde kr. Java coulant verkocht werden tot ƒ 1½ a ƒ 2 onder Julij, zijn alhier 538 kr. en te Rotterdam 1508 kr. uit de hand verkocht tot volle veilingsprijzen; de kooplust is echter niet algemeen.

RIJST. Uit de eerste hand werden slechts 657 b. ongep. Java per Bijenkorf tot ƒ 7¼ afgedaan; naar gep. soorten blijft altijd vraag en waren de omzettingen nog al van eenige beteekenis, doch werden vele zaken verhinderd door de hooge prijsvorderingen der eigenaars.

SPECERIJEN stil.

VRUCHTEN. Afdoeningen uit de eerste hand waren er niet. Krenten blijven vast, doch de omzet is gering. Nieuwe Vijgen worden als volgt genoteerd: 1/1 mat Comadre ƒ 15½, 1/4 mat dito 18, 1/1 mat Condate ƒ 14.

TABAK. De prijzen voor ord. en middel soorten van Maryl. verbeterden zich eenigzins, terwijl door de toenemende behoefte aan de betere soorten daarvoor belangrijke prijzen worden besteed. In Amerika is de voorraad van goede soorten zeer klein. Verkocht en gedisponeerd zijn 176 v. Van Java zijn, behalve de veilingen, waarvan wij den afloop reeds gemeld hebben, bij inschrijving afgedaan: 243 p. hoofdmerk BLITAR, MODJOROTO, NGROWO en DJAMBEAN, 72 p. hoofdmerk TEMPEH, 492 p. hoofdmerk IKL en 546 p. hoofdmerk SBS. Op 3 dezer zullen bij inschrijving aan de markt worden gebragt 267 pakk. hoofdmerk LIMBURG. De afloop der veilingen bewees op nieuw, dat voor goede en vooral voor gespikkelde deksoorten hooge prijzen worden besteed. Gearriveerd zijn per Baltimore: 1028 p. hoofdmerk HAVANA, 2189 p. hoofdmerk TR en 85 p. hoofdmerk KEDONG. Voorraad in de eerste hand op heden: 1408 v. Maryl., 104 v. Kentucky, 198 v. Steelen, 12,117 p. Java en 70 cer. Domingo.

KATOEN bij voortduring in eene lustelooze stemming; slechts circa 150 b. Noord-Amerik. en Oost-Indische vonden tot iets lagere prijzen koopers.

INDIGO. Na den afloop der veilingen was de handel zeer levendig en hebben 450 k. part. aanvoer, in verhouding tot de in de veiling besteede prijzen, nemers gevonden. De stemming blijft zeer vast.

COCHENILLE. Voor de betere soorten is nog eenige vraag, die echter tot geene afdoeningen aanleiding gaf.

VERWHOUTEN onveranderd: St. Dom. Camp. met weinig voorraad; Geel op vorige prijzen gehouden.

HARST. Bruine Amerik. op levering tot vorige prijzen te koop; bij partij werd te vergeefs een iets lager bod gedaan.

TERPENTIJNOLIE Amerik. tot vorige prijzen te koop.

MEEKRAP. Met eenigen handel in de betere soorten. Racijn gevraagd en hooger betaald.

VETWAREN. Petersb. Talk genoegzaam opgeruimd; Livorno dito zonder voorraad; van Belgische dito is slechts eene partij aan de markt; de toevoeren schijnen dit jaar zeer onbeduidend te zullen zijn, en voor de behoefte zal men spoedig de hoogere prijzen van het buitenland moeten besteden; men noteert hier: Petersb. Talk ƒ 38½ a ƒ 39, Belgische dito ƒ 35 a ƒ 34½, Amst. Smeer ƒ 34½; een partijtje Oost-Ind. Talk werd tot fermen prijs bij inschrijving afgedaan. Reuzel en Cocosolie zonder omzet.

STERKE DRANKEN. Jeneverprijzen onveranderd, zoo dat de vorige notering blijft; in de overige artikelen is niets omgegaan. Languedoc Voorloop wordt in de laatste dagen aanmerkelijk hooger gehouden, ten gevolge van de verhoogde prijzen in Frankrijk; men noteert nu £ 27 a 28.

TABAK. Uit de eerste hand afgedaan 36 v. Maryland per John G. Koster.

WIJN. De gisteren gehouden veilingen zijn als volgt afgeloopen: 41 b. Xeres verk. tot £ 53 a 56; ca. 47 b. Xeres, waarvan 6 b. verk. tot £ 50 a 53, en 18 b. opgeh. tot £ 52 a 51; de overige niet geveild.

GRONINGEN den 30 September.

GRANEN enz. De aanvoer van Granen was heden zeer beperkt, waardoor in de meeste artikelen maar weinig is omgegaan. Tarwe was zeer gevraagd en het weinige dat daarvan ter markt was, heeft goed de vorige prijzen opgebragt. Rogge goed prijshoudend 120 ℔ ƒ 6. Boekweit weer schaarsch ter veil, en op nieuw 10 cent verhoogd, 116 ℔ Zwarte Zand ƒ 6. Winter Gerst vorige koersen en voor knappe partijen ook nog iets meer bedongen 99 ℔ ƒ 5.20, ƒ 5.25. Dikke en witte Voerhaver in een doen, zwarte wel zoo aangenaam. Paardenboonen bijna niet ter veil. Koolzaad in de beste soorten ruim prijshoudend; er is verkocht tot ƒ 10.50 en voor een knap Ommelander partij is ƒ 10.65 te vergeefs geboden. Raapolie ƒ 32.25 a ƒ 32.50.

LONDEN den 29 September.

SUIKER. De markt is zeer flaauw en de prijzen eveneens. Omzet: 223 v. W. Ind. en 75 vaten Suriname. Eene lading van 2400 b. br. Paraïbo tot 28/3, en eene dito van 2110 k. Havana n.° 11½ tot 25/9 Geraffineerd zeer flaauw. — RUM. Met veel handel tot 2/1 a 2/1½ voor Leewards. — KOFFIJ. Plant. Ceylon flaauw. — THEE stil. Ord. Congo 1/5 a 1/5¼. — RIJST vast, en zeilende ladingen zijn zeer gezocht. 2500 a 3000 b. Bengaal bedongen 10/6 a 11/3. — VRUCHTEN. Valencia Rozijn vast 51/ a 52/. — KRENTEN stil. — KATOEN zonder handel. — SALPETER. 300 b. Bengaal bedongen 37/ en 450 b. 39/. — Van JUTE vonden 2000 b. tot geh. prijs nemers. — METALEN. Schotsch IJzer flaauw 51/3. Tin zonder handel. — OLIEN. Lijn- stil 28/3, te Hull 28/. Raap- flaauw 35/6 en 37/6 a 40/, 100 t. Ceylon Cocos- zijn verkocht tot 41/ a 41/6. Terpentijn- flaauw 35/6. — TALK vast P Y C disp. 58/3, September 58/, Oct./Dec. 58/, December 58/3.

LONDEN den 30 September.

SUIKER. In veiling werden ca. 500 v. Barbados gedeeltelijk verkocht tot 34/ a 42; 2500 b. Bengaal tot 43/ a 45/. — THEE. 12,312 k. werden heden geveild, waarvan 1300 Assam tot 2 a 3 d. hooger werden verkocht en 3000 Chinesche tot minder vaste prijzen. — KOFFIJ. 3578 b. Madras bedongen 60/ a 78/. — RIJST. 5569 b. Necransie vonden gedeeltelijk nemers tot 9/6 a 10/. — PEPER. Omzet 79 b. Witte Penang tot 7⅛; 255 b. Singapore tot 6⅜ a 6½ en 200 b. Zwarte Malabar tot 4½ a 4⅝. — TALK. P Y C 58/. — OLIEN. Lijn- 28/6; br. Raap- 35/6; blanke dito 39/6. — KATOEN stil. — HENNEP. St. Petersburger Rein 28/. — SALPETER. 300 b. Bengaal bedongen 38/6 a 39/ en 804 b. Bombay slechts 25/.

GRAANMARKT. Binnenl. Tarwe vast, beste soorten zelfs iets hooger 51 a 52 sh., mindere van 50 tot 40 sh. Buitenl. insgelijks vast. Meel prijshoudend. Gerst vast. Boonen en Erwten traag. Haver met veel handel, prijshoudend. Zaden met vrij veel vraag, vast.

Van den 26 tot den 29 dezer werden aangevoerd 2010 q. binnenl. en 4780 q. buitenl. Tarwe; 1720 q. binnenl. en 3720 q. buitenl. Gerst; 5240 q. binnenl. en 15270 q. buitenl. Haver; 560 z. binnenl. en 120 z. en 500 vaten buitenl. Meel.

ANTWERPEN den 30 September.

GRANEN prijshoudend. Inl. Tarwe ƒ 11⅝; dito Rogge ƒ 7¼. — HUIDEN zijn gevraagd. Omzet dezer week 4000 st. gez. B.-A. en M.-V., en 200 gedr. Costa Rica. — Van HARST zijn 300 vtjs. br. Amerik. afgedaan. — TABAK. Omzet dezer week 60 v. Kentucky tot vorige prijzen.

HAVRE den 28 September.

KATOEN met minder handel. Omzet 900 b. — Van KOFFIJ vonden 430 b. Mokka nemers tot fr. 145 a 147½. — SUIKER vast, met veel handel. 1749 k. Havana zijn verkocht tot fr. 35½ voor n.° 12; 1200 k. dito op levering tot denzelfden prijs; 1300 b. Mauritius tot fr. 62½ a 66, en 51 v. Antilles tot fr. 59½. — Van INDIGO zijn 10 k. Bengaal verkocht. — HUIDEN. 5897 st. gedr. la Plata bedongen fr. 160 a 161¼. — POTASCH. Omzet 25 v. la Amerik. tot fr. 40½. — RIJST. 1000 b. Bengaal bedongen fr. 17½, en 900 b. Java fr. 15, en 1500 b. diverse prijzen. — TALK. Voor 68 pijp. B.-A. betaalde men fr. 68. — Van WOL zijn 53 balen B.-A. verkocht tot fr. 2.30 a 2.75.

HAMBURG den 30 September.

KOFFIJ onveranderd, maar goede soorten een weinig meer gevraagd. — RAAPOLIE per Oct. 23, per Mei 24 a 23. 14. — GRANEN. Tarwe onveranderd. Rogge even als gisteren.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (Z.W.)
Aangekomen.
1 oct. *Juno*, Bruyns, Batav. en Tjilatjap
Moderazione, Palastrione, Odessa
Vertrokken.
1 *Stad Dordrecht* (st.), Londen

Hellevoet. *Aangek.*
1 oct. *Patriarch Samhiri*, Lion, Batavia
Casilda, Stafford, Baltimore
Bordeaux (st.), Havre
Rosella, Young, Sunderl.
Vertrokken.
Remedy, Wilcock, Liverp.
Ann & Elizabeth, Toms, Stockton
Californië, v. d. Valk, Gibraltar
Thetis, Baggus, dito
Cornelia, Schep, Villanova
Adriana, Paap, avontuur
Curlew, Barlow, Dublin
Klaartje, de Ruiter, Sunderland
Pauline, Pauls, Newcastle
Hoffnung, Gewald, dito
Therese (st.), Grangem.
Holyrood (st), Leith
Adonis (st.), Londen
Admir. Ver-Huell (st.), Havre
Zr. Ms. stoomschip *Reinier Claeszen*, komm. v. Raders, Batavia via Plymouth en de Kaap de Goede Hoop
(Z.Z.W.—Z.W.)

Brielle *Aangek.*
1 oct. *Three Brothers*, Gilbert, Rochester
Black Agnes, Smith, Berwick up. Tweed
Vertrokken.
Radboud, Ennen, Konstantinopel
Annetta, de Wall, Antw.
Walker, Heans, Sunderl.
Dankbaarheid, Versteeg, avontuur
Graceful, Wright, Newc.
Lord Raglan (st.), dito
Balmoral (st.), Bristol en Cardiff
Drie Gezusters Pott, van Emmen, Riga
Eider (st.), Hartlepool
Seagull (st.), Hull
Enchantress (st.), dito
Cologne (st.), Londen
De *Radboud* en *Walker* zijn op de reede terug.
(Z. ten W.—W.)

Maassluis *Vertrokken*
1 oct. *Flying Dutchman*, Fieldgate, Plymouth
Alberdina, Lodewijks, (W.Z.W.) avontuur
De *Adèle* en *Ossena* zijn gisteren wel in zee gekomen.

Texel (Z.W.) *Aangek.*
30 sept. *Christina*, Söderström, Bahia l. v. Falmouth
Christina, Felter, Livorno
Lammechina Koops, Londen
Defender, Oliver, Newc.
Plenty, Ward, Sunderl.
Sarah, Fembow, dito
Burgem. Huidekoper (st.), Hull
Grauf v. Rechteren (st.), dito
Geppina, Oldenburger, Riga
Penelope, Kjölner, Namsos
1 oct. *Broedertrouw*, Rotgans, Batavia
Vertrokken.
30 sept. *Aurora* (st.), Lond.
1 oct. Z. M. korvet *Vice-Admiraal Koopman*, kapit. Zwaanshals, Batavia
Z. M. schroefschooner *Vesuvius*, luit. 1e. kl. Arntzenius, Suriname

Vlie *Aangek.*
28 sept. *George V* (st.), Cuxhaven
Terza, Hoh, Sudwesthorn
29 *Antoinette*, Peters, Riga
Vertrokken.
28 *Twee Gebroeders*, de Boer, Newcastle
Abelone, Clementsen, dito
Patrioten, Brinck, Engeland
Noordstar, Burghart, Frederikstad
Hendrik, Burghout, Laurvig
Newa, Kok, Noorwegen
Jonkvrouw Elisabeth, Schuur, dito
Johanna Geziena, Huges, dito
29 *Urania*, Banting, Dantz.

Zoltkamp *Aangek.*
28 sept. *Beurs v. Groningen*, Puister, Newcastle

Vlissingen *Aangek.*
29 sept. *Hermann & Emma*, Kayser, Bombay
Ida Cornelia, Schenk, Windau
Vertrokken.
Angelina, Mancino, Livorno

—o—

Samarang *Aangek.*
30 julij *Adm. v. Heemskerk*, Koning, Batavia
President Ram, Ulrich, dito
31 *Willem III*, v. d. Burg, Soerabaija

Anjer *Gepasseerd.*
7 aug. *Eersteling*, Armstrong, Tjilatjap n. Batavia

St. Helena *Aangek.*
14 aug. *Julia*, Simpson, Algoabaai (vertr. n. Amst.)

Konstantinop. *Aang.*
7 sept. *Jeanne*, Kroon, Galatz (vertr. n. Falmouth)
15 *Willemina Egberdina*, Top, Ibraïla n. Falm.
Elisabeth Gravelaur, Kok, dito n. dito
17 *Sieberlina*, Ringeling, Londen
Vertrokken.
7 *Alida Ikina*, Scholtens, Falmouth

Messina *Aangek.*
17 sept. *Johannes Hermanus*, Wijgers, Genua

Girgenti *Vertr.*
vóór 18 sept. *Louisa*, Antusch, Hamburg
Marie Jeannette, Fekkes, dito

Marseille *Aangek.*
28 sept. *Arendina*, Boerhave, Lissabon

Lissabon *Aangek.*
17 sept. *Maria Johanna*, v. d. Gaauw, Vlaard.

Queenstown *Aang.*
28 sept. *Zwijger*, Wolthers, Cagliari
Anna, Venema, Ibraila

Holyhead *Binnengel.*
29 sept. *Apollos*, Hochland, Liverpool n. Stettin
Elizabeth, Beverley, dito n. Rotterdam

Cardiff *Vertr.*
28 sept. *Marchina Rosetta*, Koning, Pillau
Union, Oostra, dito

Falmouth *Aangek.*
30 sept. *Pauline Constance Eleonore*, Pijbes, Rio-Janeiro
Donati, Linthorst, Taganrog
Vertrokken.
28 *Catharina Cornelia*, Feijes, Hull
29 *Willemina*, Puister, Ballina

Deal *Aangekomen*
30 sept. *Gepbiena Helena*, de Vries, Genua (vertr. n. Londen)
Grunus, Hesse, Londen n. Livorno

Londen *Uitgekl.*
29 sept. *Gesina Mensinga*, Pot, Newc. en Elseneur
Hendrika Margaretha, Glim, Elseneur
Dollard, Koster, dito
30 *Brouwershaven*, Riedijk, Antwerpen

Charlestown *Vertr.*
28 sept. *Eendragt*, Douwes, Bergen

Shields *Aangek.*
26 sept. *Wilhelmina Rosalia*, Meuldijk, Vlissingen
29 *Johanna Geerdina*, Schoon, Brake
Heiligenhafen, Nissen, Rotterdam

Newcastle *Uitgekl.*
29 sept. *Twee Gebroeders*, Branbergen, Gothenb.

Dundee *Aangek.*
28 sept. *Murianne*, Koopman, St. Petersburg

Boness *Aangek.*
28 sept. *Eendragt*, Jansen, Harlingen

Antwerpen *Vertr.*
30 sept. *Telemachus*, Hazewinkel, Riga

Hamburg *Aangek.*
28 sept. *Feika Jantina*, Mulder, Archangel

Op de **Elve** *Aangek.*
28 sept. *Gezina Helena*, Dost, Putten

Bremerhaven *Vertr.*
28 sept. *Annechina*, Mulder, Amsterdam

Flensburg *Aangek.*
19 sept. *Fossina Siers*, Boiten, Newcastle

Danzig *Vertr.*
27 sept. *Alberdina*, Wilkens, Groning.

Kroonstad *Aang.*
21 sept. *Hendrika*, Wegener, Livorno en Kopenhagen
22 *Jacoba Gezina*, Reinders, Amst.
Jonge Pieter, Colle, dito
Aurora, Vaalman, Liverpool
Hoop, Pott, Bergen
Wiebe Jacobs, Visser, Grangemouth
Vertrokken.
21 *Anne Willem*, Bakker, Londen
Amica Manu, Peper, dito
Jantina Alida, Piebes, d.°
22 *Irene*, de Vrede, Rott.
Jacoba Catharina, Nieveen, Riga
23 *Eendragt*, Martens, Nerva
Hemmechina Vroom, Kistenkas, Wijburg

Kopenhagen *Aangek.*
27 sept. *Hillechina*, Fijn, Amsterdam

Elseneur *Aangek.*
27 sept. *Heiko Prins*, Prins, Malmoe n. Londen
28 *Harmanna*, Pijbes, Liverpool n. St. Pet.
Grietje, Scholtens, Dantzig n. Leer
Annebo, Aagesen, Rott.
Willem, Steffens, ...

Tonningen *Aangek.*
26 sept. *Elschlea*, Albers, Amst. n. Friedericia
Catharina Henriette, Nommels, d.° n. Dantzig
27 *Maria*, Teut, d.° n. Stettin
Johann Theodor, Fulfs, dito n. Aalborg
Apollo, Fahje, dito n. Dantzig
Georgina Wubbina, Heins, d.° n. d.°
Minerva, Oestmann, dito n. dito
Anna Tedora, Kuipers, Harlingen n. Koningsb.
Vrouw Alida, v. d. Werf, dito n. Wismar

—o—

Amsterdam 30 sept. Het schip *Triton*, kapit. Duinker, van hier naar Suriname, in het Noord-Hollandsch Kanaal in aanzeiling geweest, heeft in het Nieuwe Diep een gedeelte der lading gelost, die onbeschadigd bevonden is.

Londen 30 sept. Het stoomschip *Admelia*, behoorende aan de Melbourne en Adelaide stoombootmaatschappij, komende van Adelaide, is bij Kaap Northumberland verongelukt; 87 menschen zijn daarbij omgekomen.

—o—

Gepraaid:

Door kap. G. J. A. Bruyns, voerende de *Juno*, van Java te Brouwershaven binnen.

10 julij, op 34° 47′ ZB. en 23° 17′ OL., Eng. bark *Hope*, v. Moulmein n. Cork, 65 d. reis.

22 julij, op 34° 33′ ZB. en 23° 30′ OL., Eng. schip *Rannee*, v. Calcutta naar Liverpool, 79 d. reis.

26 julij, op 35° 16′ ZB. en 18° OL., *Mary*, Balt. van Bombay n. Liverpool, 56 d. reis, en Bremer schip *Julia*, v. Akyab n. Falmouth, 58 d. reis.

16 sept., op 37° 47′ NB. en 33° 48′ WL., Eng. schip *Friendship*, v. Gibraltar n. St. John, 15 d. reis.

—o—

30 sept. De wind te **Falmouth** Z. en te **Deal** W. Z. W.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 2 oct.: 1ste getijde 7 ure 6 min.; 2de get. 7 ure 30 min.; — 3 oct.: 1ste get. 7 ure 54 min.; 2de get. 8 ure 18 min.

Arnhem. Waterhoogte 30 sept. 0.89 el.

Keulen. Rijnhoogte 30 sept. 5 v. 2 d. Rijnl.

Advertentien.

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ
TER
Bevordering van Nijverheid.
DEPARTEMENT *ROTTERDAM.*

De **Scheikundige Lessen**, toepasselijk op Handel en Nijverheid, welke in het voorleden jaar zijn aangevangen en gegeven in het Chemiesch Laboratorium van de Klinische School, stelt men zich voor dit jaar te vervolgen. De Heer E. A. VAN DEN BURG, Lector in de Scheikunde, zal, met de **Lezingen** op **Zaturdag**, beginnen den 15 October e. k., wanneer de belangstelling en medewerking, daar de Commissie zich in mogt verheugen, ook nu voor 't vervolg genoegzaam zal blijken te zijn.

Lijsten ter Inteekening liggen bij den Heer S. VAN KATWIJK, Apotheker, hoek Hoofdsteeg en Hoogstraat; bij de Heeren WIJT en ZONEN, Beursplein; boven de Beurs, in het Zeemans-Collegie en het Scheikundig Laboratorium.

De Commissie voor Scheikundig Onderwijs,
DIRK VISSER, *Voorzitter.*
Dr. F. J. LEROI, *Secretaris.*

Bij Exploit van 30 September 1859 is door den Deurwaarder *J. C. LACH*, te Rotterdam, geëxploiteerd op de wijze voorgeschreven in Artikel 4, N.º 7, van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, ten verzoeke van den Heer **PIETER CASPER DIEKAMP**, *Pakhuisbaas* te Rotterdam, aan **JOHANNA MARIA PHILIPS**, beteekend een Vonnis, gewezen door de Arrondissements-Regtbank van Rotterdam, den 12 September 1859 geregistreerd, bij welk Vonnis is verklaard **ontbonden** door **Echtscheiding** het Huwelijk van voornoemden P. C. DIEKAMP en J. M. PHILIPS, met al de gevolgen van dien, en zij gecondemneerd in de Kosten.

CASTANIËN, *Procureur.*

AANSTAANDEN WOENSDAG en DONDERDAG, van 8 tot 12 ure,
VERKOOPING
van eene Groote Partij
LAPPEN,
van diverse Stoffen,
tot buitengewoon lage Prijzen.
Hoofdsteeg, wijk 11, n.º 120.
J. A. TERMOS.

DIRECTEUREN van het Administratie-Kantoor, gevestigd te Rotterdam, adverteren, dat tot **betaling** der **COUPONS**, vervallen 1 October 1859, der **Certificaten 4 pCt. Nationale Schuld** hunner Administratie, van Dingsdag 4 October 1859 af, dagelijks, van 9 tot 12 ure, met uitzondering van Zaturdag, wordt gevaceerd bij de Heeren R. MEES & ZOONEN alhier en bij de Associatie-Cassa te Amsterdam; wordende bij de Heeren R. MEES & ZOONEN tevens betaald de **Coupons**, uitgegeven door het Administratie-Kantoor van de Heeren KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI, te Amsterdam.

DIRECTEUREN van het Administratie-Kantoor voornoemd maken tevens bekend dat de **Nieuwe Couponbladen 4 pCt. N. S.** hunner Administratie te verkrijgen zijn ten hunnen Kantore Zuidblaak n.º 13, Maandag en Dingsdag, van des morgens 9 tot 12 ure, beginnende Maandag 3 October 1859, tegen intrekking der Bewijzen ter bekoming van Nieuwe Coupons.

De Heeren HOPE & Co. geven berigt aan de Houders der **Bewijzen Letter A** en **Letter B**, voortspruitende uit de twee Leeningen, door de *Bank der Vereenigde Staten te Philadelphia* in 1840 alhier gesloten, dat sedert den 1sten April jl. zijn ontvangen:

voor Letter **A** en Letter **B**: de Renten op Effecten ten laste van

de Staten { *Maryland*, *Michigan*, } verschenen 1 Julij 1859. *Pensylvania*, verschenen 1 Augustus 1859. *Illinois*, de tweede helft der jaarlijksche Coupon, verschenen 1 Julij 1859.

voor Letter **B** bovendien: de Renten op Effecten ten laste van

de *Farmers Loan and Trust Company*, verschenen 1 Mei en 1 Junij 1859.
de *Stad St. Louis*, verschenen 1 Junij 1859.

de Staten { *Illinois* (New Internal Improvement Stock)..................; *Indiana*..................; *Missouri*..................; *Tennessee*.................. } verschenen 1 Julij 1859.

de Spoorwegen { *New Jersey Central*, verschenen 1 Augustus 1859. *Michigan Central*, verschenen 1 September 1859.

dat wijders nog zijn ingekomen eenige Gelden, voortvloeijende uit de Activiteiten van voornoemde Bank,

waardoor eene betaling kan geschieden naar den volgenden maatstaf:

op een **Bewijs Letter A**,
voor Renten .... *f* 21. 80
uit de opbrengst der Activiteiten - 3. 95

op een **Bewijs Letter B**,
voor Renten .... *f* 27. —
uit de opbrengst der Activiteiten - 1. 90

dat in de „Vereeniging tot Uitloting", daargesteld volgens berigten van 5 Maart en 6 April ll., sedert laatstgenoemd berigt zijn opgenomen — tegen behoorlijke verrekening —

14 Bewijzen Letter **A**,
8 Bewijzen Letter **B**,

en eindelijk dat heden door den Notaris Mr. J. COMMELIN *Jr* en Getuigen zijn Uitgeloot:

20 Stuks Letter A

N.º 4663	2503	4875	3898	515
85	2657	3769	5989	846
4388	963	385	2953	3789
4381	1523	2817	749	1572

18 Stuks Letter B

N.º 6714	7105	6786	8412	5589
7302	7891	8605	5851	6787
7317	9665	5501	8353	6600
8869	7558	5677		

Welke **Bewijzen** met de vier laatste Dividend-Coupons en Talon, zullen worden ingetrokken tegen afgifte van een **Certificaat**, regt gevende voor Letter **A** op 1 5500ste en voor Letter **B** op 1 4500ste in hetgeen voor iedere letter afzonderlijk zal blijken over te blijven nadat al de **Bewijzen** der Vereeniging tot Uitloting zullen zijn afgelost en ingetrokken, zullende op de Uitgelote **Bewijzen** geen verdere Uitdeeling meer geschieden.

Dienvolgens wordt van Heden af ten Kantore van de *Associatie-Cassa* gevaceerd tot betaling van de
Zesde Dividend-Coupon Lr. **A** *ongestempeld* met *f* 25.75
Zesde Dividend-Coupon Lr. **B** *ongestempeld* met - 28.90
Zesde Dividend-Coupon Lr. **A** *gestempeld* met - 22.50
Zesde Dividend-Coupon Lr. **B** *gestempeld* met - 25.—
en van ieder der voormelde Stuks Uitgelote **Bewijzen Letter A** en **Letter B** met *f* 1000.

Amsterdam 30 September 1859.

STOOMBOOTVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM. HULL. GOOLE
Voor PASSAGIERS en GOEDEREN.

Het Stoomschip **NORFOLK**, Kapitein J. LEETHAM, vertrekt van ROTTERDAM ***iederen Woensdag morgen***, en van HULL en GOOLE ***iederen Zondag morgen.***
Ligplaats **oude Leuvehaven**, oostzijde.
Adres: *HUDIG & PIETERS*, Agenten te Rotterdam, Boompjes, 1—108.

☞ Men verlangt voor het **Vak** van **Manufacturen, Garen** en **Lint** eene
WINKELDOCHTER,
van de Protestantsche Godsdienst. Zij die in het Vak eenigzins bekwaam zijn zullen bij voorkeur geplaatst worden. — Ook verlangt men in **dezelfde Zaak** een **JONGELING**, 16 a 18 jaren oud, allen van goede Getuigenissen voorzien. Adres *franco*, letter A, bij den Boekhandelaar *K. LOOS*, alhier.

De Makelaars F. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, W. VAN DAM *H. H. Zoon*, W. H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT en B. C. D. HANEGRAAFF, te Rotterdam, zijn van meening, op last van hunne Meesters, op Dingsdag den 11 October 1859, des namiddags ten half één ure, in de Zaal op de Scheepmakershaven, wijk 1, n.º 499, publiek te Verkoopen:

Het Nederlandsch Snelzeilend, Gezinkt en Kopervast
SCHOENERSCHIP
Twee Vrienden,

gevoerd door Kapitein **N. Meijer**, volgens Meetbrief lang 28 El 95 Duim, wijd 4 El 44 Duim, hol 2 El 98 Duim, en alzoo groot **170 Tonnen**, met al deszelfs RONDHOUT, STAAND en LOOPEND WANT, ANKERS, KETTINGEN, TOUWEN, ZEILEN en verdere SCHEEPSGEREEDSCHAPPEN, zoo als hetzelve is liggende in de Scheepmakershaven.

Voorts zal nog Geveild worden een **CHRONOMETER**, van KRILLE, te *Altena*, N.º 1597.

G. Duuring, A. van Binsbergen, J. Kolff, J. F. Sauerbier, J. T. Witkamp, J. G. van den Abeelen, G. Elink Schuurman, G. Sauerbier en *W. Witkamp*, Makelaars te Rotterdam, zullen op Vrijdag den 7 October 1859, des middags ten 12 ure, in het Notarishuis, publiek Veilen:

600 1. **900** 2 en **600** 4 **Kistjes**
Nieuw Muscadel ROZIJN,
gedeeltelijk in Lagen.

Van **Malaga** aangebragt per Stoomschip *Rhône*, Kapit. *Wilkens*, en liggende op een Zolder, achter het Kantoor van de Heeren **Lenersan & Co.**, aan de Leuvehaven, wijk 3, n.º 257, en aldaar daags vóór en op den dag der Veiling voor een ieder te zien.

TABAK.
D. S. BOUWMEESTER en J. A. DE GROOT, Makelaars in Tabak te Rotterdam, zullen op Donderdag 13 October 1859, des voormiddags ten *elf* ure, in het Notarishuis aan de Geldersche kade, publiek Veilen, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan:
1008 pakken Java TABAK,
Hoofdmerk E B.
Meer en minder door Zeewater beschadigd alhier aangevoerd van **Samarang**, via Amsterdam, per het Schip *Amerika.*

TABAK.
D. S. BOUWMEESTER, J. A. DE GROOT en J. P. FRISCH, Makelaars in Tabak te Rotterdam, zullen, onmiddellijk na afloop van bovenstaande Veiling, in hetzelfde Locaal publiek Veilen, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan:
253 pakken Java TABAK,
Hoofdmerk STOLL.
Meer en minder door Zeewater beschadigd alhier aangevoerd van **Samarang**, via Amsterdam, per het Schip *Amerika.*

TABAK.
Onmiddellijk na afloop der Veilingen te Rotterdam van **1008** en **253 pakken Java TABAK,** zullen in hetzelfde Locaal nog Geveild worden:
731 pakken Brazil TABAK.
Directe aanvoer van **Bahia**, per het Schip *Speculant.*

TABAK.
Onmiddellijk na afloop der Veiling te Rotterdam, van **731 pakken Brazil TABAK**, op Donderdag 13 October 1859, zullen door de Makelaars D. S. BOUWMEESTER, J. A. DE GROOT, J. P. FRISCH en D. KONING G. Wz., in hetzelfde Lokaal nog Geveild worden:
24 kisten Florida TABAK
en 41 pakken TABAKSTELEN.
Directe aanvoer van **New-York.**

De PILLEN van HOLLOWAY
zijn een probaat **Middel** voor **gebrek aan SPIJSVERTERING** en **LEVERKWAAL.**

M.... Z........, te Appingadam, leed sedert langen tijd sterk aan Leverkwaal en gebrek aan Spijsvertering. Onderscheiden bekwame Geneesheeren verklaarden dat zij de Tering had en hare vrienden wanhoopten aan haar herstel, te meer omdat alle aangewende middelen zonder eenig gevolg bleven. Ten laatste begon zij de **Pillen van Holloway** te gebruiken, welke spoedig haar gestel aanmerkelijk verbeterden en haar ligchaam zuiverden. Eindelijk was zij volmaakt hersteld en bevindt zich thans beter dan ooit. Deze **Pillen** zijn ook zeer heilzaam bij ongesteldheid aan de Maag en Ingewanden.

Zijn op *franco* aanvrage a contant te bekomen bij den Heer **P. J. H. GILTAY**, Depôthouder te **Dordrecht**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'sHertogenbosch**; alsmede in *Holloway's Etablissement* te **Londen**, 244, Strand, en te **New-York**, 80, Maiden-Lane.

DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:
DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF - 0.80, - 1.85, - 3.00, - 7.05, - 13.85, - 20.95.

SNELVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN ANTWERPEN,
VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN,
met de STOOMBOOTEN
TELEGRAAF III & IV.
BEHOORENDE TOT DE SNELSTVARENDE VAN EUROPA.
Deze nieuw expresselijk voor den Vervoer van Passagiers gebouwde Stoombooten, hebben schoon gemeubileerde Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen, hetwelk afgehuurd kan worden.

OCTOBER 1859.

Van ROTTERDAM.		U. M.	**Van ANTWERPEN.**		U. M.
4 Dingsdag	's nachts 3 4	1.—	4 Dingsdag	's morgens	5.—
6 Donderdag	's morgens	3.30	6 Donderdag	„	7.30
8 Zaturdag	„	5.30	8 Zaturdag	„	9.30
11 Dingsdag	„	8.—	11 Dingsdag	„	11.—

Te **ZIJPE** wordt voor Zierikzee en Brouwershaven op de heen- en terugreis aangelegd; aldaar staat eene zeer goed ingerigte Diligence gereed, die **van Zijpe naar Zierikzee**, na aankomst der Stoombooten, vertrekt en **van Zierikzee naar Zijpe** in correspondentie op de Stoombooten rijdt.

PASSAGIERS-VRACHTEN.
Eerste Plaats, Paviljoen, *f* **4.50.** Tweede Plaats, 1e Salon, *f* **2.50**, Heen en Terug *f* **4.**— Derde Plaats, 2e Salon, *f* **1.50.** Heen en Terug *f* **2.50.** — **Passagiers-Bagage vrij.**
Kinderen beneden de 10 jaren **halve Vracht.**
ROTTERDAM, Boompjes, wijk 1 n.º 21, **VERWEY & Co.,** *Cargadoors-Expediteur.*

STOOMBOOTVAART
OP
SCHOTLAND,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN.
Naar LEITH
het Stoomschip **IVANHOE**, Kapitein **John Cairns**, vertrekt ZATURDAG 8 OCTOBER, des morgens vroeg.
Adres bij *GEORGE LEVINGSTON* en *J. A. HOUWENS*, Agenten te Rotterdam, en bij *DONALD R. MACGREGOR*, Agent te Leith.

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY
(INCORPORATED BY ROYAL CHARTER)
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDEN,
voor Goederen en Vee,
Het Engelsch Schroefstoomschip **EARL OF AUCKLAND**, Kapitein **William W. Appleton**, vertrekt DINGSDAG AVOND 4 OCTOBER.
Adres bij de Agenten GEORGE LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

De **Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, geven uit:
DE HUISVRIEND.
GEMENGDE LECTUUR
VOOR
BURGERS IN STAD EN LAND,
VERZAMELD DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.

Dit reeds gedurende zeventien jaren gunstig bekende TIJDSCHRIFT wordt uitgegeven in maandelijksche Afleveringen, elk van 2 a 3 vellen druks in dubbele kolommen imperiaal 8vo, zoodat er jaarlijks **26** vellen verschijnen, die te zamen een lijvig Boekdeel uitmaken en door den duidelijken, maar compressen druk den inhoud bevatten van 104 vellen gewoon groot octavo.

De rijke inhoud is verdeeld in Schetsen, Verhalen, Volksoverleveringen enz., in Bijdragen tot Natuur-, Landen- en Volkenkennis, in stukjes ons maatschappelijk, burgerlijk en huiselijk leven betreffende, in kleinere stukjes van gemengden inhoud, in Gedichten en Rijmen. Een beoordeelaar zegt van de **Huisvriend**: „wie eene onderhoudende, afwisselende, nuttige en aangename lectuur verlangt, in een goeden geest geschreven, nu eens ernstig, dan vrolijk, doorgaans in behagelijken stijl, **die schaffe zich den Huisvriend aan.**"

De prijs van den **Huisvriend** is voor iederen Jaargang *f* **3.**

Men teekent in bij alle Boekhandelaren in dit Rijk, bij wie enkele Afleveringen ter inzage te bekomen zijn.

INHOUD van de 10de Aflevering van den loopende Jaargang: De Adelantado der zeven Steden, naar **Washington Irving.** — Korte Paedagogie. — Een dag bij de Pyramiden, naar **Moritz Busch.** — Twee geleerde Bullebijters. — **Jan de Rijmer** na 't lezen van het bovenstaande. — Dienstpligtig, een Tafereeltje uit Noordduitschland, waarvan men voor een paar maanden ook in ons Nederland wel hier en daar den tegenhanger heeft gezien. — Op de Patrijzenjagt: een blad uit het boek van een thans invaliden jager. — Sterfberigt in de Courant, zooals menig inderdaad behoorde te zijn. — Volksverhalen uit Bretagne, naar **Claire von Glümer: III.** — De jeugd van **Bertrand du Guesclin.** — Huismoederlijk overleg. — Levensbeschrijvingen uit de Dieren-, Planten- en Delfstoffelijke Wereld: VIII. — De Raaf. — Plaatsvulling. — De Droom van den Vrijwilliger; 1831.

Bij den Boekhandelaar **JACs. HAZENBERG, Corns. Zn.**, te *Leyden*, is verschenen:
Het welgelijkend PORTRET van
Mr. C. J. VAN ASSEN,
in leven Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Staatsraad in Buitengewone Dienst, Oud Hoogleeraar aan de Leydsche Hoogeschool enz., enz.
Prijs op zwaar Velin Chineesch *f* **2.**

ROTTERDAMSCHE SCHOUWBURG.
Heden Maandag de laatste dag der laatste Serie
der TENTOONSTELLING van
STEREOSCOPEN,
van THs. PATZAL, uit Triest.

Deze bevat het geheele **HEILIGE LAND** (Palestina) tot aan de Doode Zee, te weten: Jeruzalem — Nazareth — Bethlehem — Jazza — Damascus — Banias — Aboogosh — het Graf van Absalon in het Dal Josafath — het Graf van Christus — de Geboorteplaats van Maria — de Jordaanstroom — de Cederen van den Libanon — de Doode Zee enz. — Wijders eene Zandbank met een grooten Krokodil in den Nijl — Statuën uit het Vatikaan te Rome enz.

Entree 49 Cents en Kinderen 25 Cents.
De Prijs van 12 Biljetten op eens genomen is *f* **3.**
Geopend van des morgens **10** tot des avonds **9** ure.

Théâtre de Rotterdam.
Direction du Théâtre Royal Français de la Haye.
MERCREDI 5 OCTOBRE 1859:
(Sans Abonnement.)
LA FAVORITE,
Grand Opéra de *Donizetti.*
LES DEUX DIVORCES,
Vaudeville en 1 Acte.
On commencera à 6½ heures.
Prix des Places: comme à l'ordinaire.

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam:	7.30, 11.40, 3.30, 6.30.
„ „ alleen n. 's Hage:	9.45 's morg. en 9.35 's av.
„ Amst. naar Rotterdam:	8.30, 11.30, 4.30, 7.30.
„ 's Hage alleen n. Rott.:	8.30, 's morg. en 3.40 's midd.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rott. naar Antwerpen en Breda:	10.15, 3.—.
„ Dordrecht naar Rotterdam:	10.40, 3.20.
„ Breda naar Antwerpen en Rott.:	6.50, 12.35.
alleen naar Antwerpen en Moerdijk:	5.20.
„ Antwerpen naar Breda en Rott.:	7.45, 12.20.
alleen naar Breda en Moerdijk:	5.25.

Rhijn-Spoorweg.

Rott.n.Utr.,Amst.,Arnh.: 7.—, 10.—,12.15,1.30, 5.15, 7.15
Amst.n.Utr.,Arnh.,Rott.: 7.20,10.35, 12.30, 2.30, 6.—, 7.45
Arnh.n.Utr.,Amst.,Rott.: 6.30, 9.45,11.35, 12.30,6.50,—
Utr.n.Rott.6.30.— Utr.n.Amst. 6.45, beide behalve Zondag.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJBLAD,
behoorende tot de
ROTTERDAMSCHE COURANT
VAN
ZONDAG en MAANDAG
2 en 3 October 1859, N°. 235.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* doen te weten: dat door den Raad der Gemeente, naar aanleiding van de artikelen 54 en 166 der Gemeentewet, zijn benoemd:

1°, tot Voorzitter en leden der vaste *Commissie belast met het ontwerpen van en het herzien der bestaande plaatselijke verordeningen, betreffende de huishouding der Gemeente:* de Heeren *Mr. J. A. M. Bichon van IJsselmonde*, Voorzitter; *H. T. Löhnis, J. C. Offers, Mr. W. S. van Reesema* en *H. W. A. van Oordt*, Leden;

2°, tot leden der vaste *Commissie belast met het ontwerpen van en het herzien der bestaande plaatselijke verordeningen, tegen wier overtreding straf is bedreigd:* de Heeren *Mr. A. Schadee, J. J. Reuchlin, Jonkhr. Mr. F. W. A. Beelaerts van Blokland, Mr. J. van Stolk CZn.* en *A. Rueb;* zijnde van deze Commissie, volgens art. 166 der bovengemelde Wet, *de Burgemeester* Voorzitter;

3°, tot leden der vaste *Commissie, om Burgemeester en Wethouders bij te staan in het beheeren der inkomsten en uitgaven van de Gemeente:* de Heeren *J. H. C. van der Kun, Mr. J. G. de Bruyn, J. van der Hoop Jac. Zn.* en *L. B. Ledeboer;* zijnde door Burgemeester en Wethouders tot Voorzitter dezer Commissie benoemd de Heer Wethouder *D. Blankenheym;*

4°, tot leden der vaste *Commissie, om Burgemeester en Wethouders bij te staan in het toezien op het beheer en onderhoud van en de zorg voor alle plaatselijke werken en eigendommen der Gemeente:* de Heeren *J. Roest van Limburg, A. T. van Casteel, F. W. C. Blom, B. Eickma* en *C. E. Viruly;* zijnde door Burgemeester en Wethouders tot Voorzitter dezer Commissie benoemd de Heer Wethouder *Joost van Vollenhoven;*

en 5°, tot leden der vaste *Commissie, om Burgemeester en Wethouders bij te staan in het toezigt op het bewaren en in orde houden van het archief der Gemeente:* de Heeren *G. Obreen, Mr. P. F. Hubrecht* en *Mr. W. S. van Reesema;* zijnde door Burgemeester en Wethouders tot Voorzitter dezer Commissie benoemd de Heer Wethouder *Mr. N. J. A. C. A. Hoffmann.*

Rotterdam den 30 *September* 1859.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, *De Burgemeester,*
STORM VAN 's GRAVESANDE. J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

Overzigt van de Staatsbegrooting voor 1860.

(*Vervolg.*)

Het Vde **HOOFDSTUK** (**Binnenlandsche Zaken**) wijst een eindcijfer aan, dat *f* 163.010.58 *minder* is dan dat over het loopende jaar. Daarentegen worden voor buitengewone uitgaven in 1860 *f* 420,000 *minder* geraamd dan voor 1859, en wordt, van den anderen kant, van gewone uitgaven omstreeks *f* 257,000 meer dan voor 1859 berekend. Deze vermeerdering van uitgaven spruit voornamelijk voort:

a, voor den *Waterstaat* door het toevoegen van 2 nieuwe artt. (artt. 81 en 87, het wegruimen van wrakken *f* 10,000 en het toezigt op de spoorwegdiensten *f* 20,000.)

b, voor het *Onderwijs*, als meerdere uitgaven voor de opleiding van het onderwijzend personeel en voor bijdragen aan gemeenten, naar aanleiding van art. 36 der wet op het lager onderwijs te verleenen.

c, voor de *Telegrafie*, als een gevolg van den grooten omvang, dien de telegraafdienst langzamerhand heeft verkregen.

Overigens werden *f* 10,000 aangevraagd als bijdrage in de kosten van een stoomgemaal in de Lijmen, waarvan de gronden zeer uitvoerig door den Minister in de memorie van toelichting worden ontwikkeld.

De cijfers van het Hoofdstuk zijn de volgende, waarbij wij voegen de voornaamste bijzonderheden, die daarbij opmerking verdienen.

1ste afdeeling, kosten van het departement *f* 167,300, (jaarwedde van den Minister *f* 12000; jaarwedden van de ambtenaren *f* 127,000; bureau- en locaalbehoeften *f* 27,500, en reis- en verblijfkosten *f* 800.)

2de afdeeling, kosten van het bestuur der provincien *f* 573,585. (Noordbrabant *f* 56.300; Gelderland *f* 55,050; Zuidholland *f* 68.280; Noordholland *f* 65,195; Zeeland *f* 52,000; Utrecht *f* 43,200; Friesland *f* 52,760; Overijssel *f* 47.135; Groningen *f* 46,450; Drenthe *f* 34,555; Limburg *f* 52,660.)

3de afdeeling, Nationale Militie en Schutterijen *f* 45,835. (jaarwedden van de militie-commissarissen *f* 13,800; overige kosten *f* 32,035.)

4de afdeeling, Medische politie *f* 47,500. (subsidiën aan prov. commissien van geneesk. onderzoek enz. *f* 14.000; wering van epidemische ziekten enz. *f* 400; uitoefening van het toezigt over krankzinnigen enz. *f* 2.700; jaarwedden enz. voor 's Rijks veeartsenijschool *f* 12.700; voeding, verpleging enz. der kweekelingen en bedienden van die school *f* 17.700.)

5de afdeeling, verdere uitgaven betrekkelijk het binnenlandsch bestuur *f* 14.900. (drukwerk voor het fonds van de gewapende dienst *f* 200; idem voor statistieke bijdragen *f* 2,500; jaarwedden enz. van secretarissen en bedienden der Rijks commissie voor statistiek *f* 2,800; reis-, verblijfkosten, presentiegelden enz. voor die commissie *f* 7.100; plaatsing en onderhoud van grensteekens *f* 500, medailles voor menschlievende daden *f* 350; kosten voor het begraven van aan land gespoelde lijken *f* 300; kosten, voortvloeijende uit de wet van 4 julij 1850 *f* 50; onderstand aan gemeenten *f* 1000; reis- en verblijfkosten *f* 100.) Voor de Rijks commissie van statistiek wordt *f* 2.100 *meer* aangevraagd dan in 1859; door de ontruiming van Schokland is de post van onderstand aan de gemeenten met *f* 2000 *verminderd.*

6de afdeeling, waterstaat en publieke werken *f* 3,897,662.32. (de verschillende jaarwedde van hoofdinspecteur, inspecteurs, hoofdingenieurs, ingenieurs, reis- en verblijfkosten, tractementen van brug-, sluis-, dijkwachters, opzigters, bureau- en lokaalbehoeften enz. *f* 284,940; onderhoud Landsgebouwen te 's Hage *f* 60.150; aanbouw van nieuwe lokalen te 's Hage *f* 200.000; verbetering der rivieren en onderhoud en herstelling van de rivierwerken *f* 969,630; correspondentie bij ijsgang *f* 8000; onderhoud, herstelling en verbetering van de zeehavens, zeewerken en strandpalen en opneming der zeestanden *f* 451,671; onderhoud en herstelling van bruggen en wegen, Rijks telegraaf enz. *f* 699,300; verbetering, onderhoud enz. van kanalen en werken *f* 666,959; bezoldiging der machinisten enz. bij het stoomwerktuig aan het Zederikkanaal *f* 1860; onderhoud, herstelling enz. van veeren en schipbruggen *f* 67.615; wegruimen van wrakken *f* 10.000; bezoldiging van ambtenaren bij het veer bij den Moerdijk *f* 4700; herstelling van buitengewone winterschade *f* 30 000; subsidien aan besturen, maatschappijen enz. *f* 289,837.32; waarnemingen der waterhoogten, kaartering, peilingen, reis- en verblijfkosten enz. *f* 27,000; kosten van onderzoek van ontwerpen tot den aanleg van spoorwegen enz. *f* 25.000; kosten van het toezigt op de spoorwegdiensten *f* 20.000; verbetering van het Meppelerdiep enz. *f* 61.000; kosten voortvloeijende uit de wet van 12 julij 1855 *f* 20.000). — Ten aanzien van deze afdeeling valt, voornamelijk, op te merken:

1°. dat *f* 200.000 *meer* worden aangevraagd ter gedeeltelijke voorziening in de kosten van een gebouw voor den Hoogen Raad en van een nieuw gebouw ten dienste van 's Rijks magazijn van geneesmiddelen, en ter betaling van hetgeen het Ministerie van Kolonien *meer* zal kosten dan daarvoor in 1859 is toegestaan. Omtrent deze plannen wordt het volgende gezegd: „Gelijk in de memorie ter toelichting van de begrooting voor 1859 reeds gezegd is, moeten de localen, waarin thans de Hooge Raad is gevestigd, worden benuttigd ten dienste van de bureaux, welke in dat gedeelte van het Binnenhof zijn geplaatst hetwelk bestemd is om na de ontruiming te worden afgebroken en herbouwd. Hoe eerder dus een gebouw voor den Hoogen Raad in gereedheid zal zijn, des te spoediger zal aan de vervanging van de meest bouwvallige localen van het Binnenhof de hand kunnen worden geslagen. Zoo uit dien hoofde, als ter vervulling van de sedert jaren algemeen erkende behoefte aan een nieuw gebouw voor het hoogste regterlijke collegie des Lands, schijnt het raadzaam, dat de Regering in staat zij, in den aanvang van het volgende dienstjaar het werk uit te besteden. Het kan binnen twee jaren worden volbragt. Een gebouw ten dienste van 's Rijks magazijn van geneesmiddelen schijnt insgelijks noodig. Het tegenwoordig magazijn, dat gevestigd is in de Korte Kazernestraat achter het Lange Voorhout alhier, is voor geene behoorlijke herstelling meer vatbaar. Volgens ramingen, die reeds van vroegere dagteekening zijn, zou zoodanige herstelling met geene *f* 40,000 te herstellen zijn, en het gebouw, niettegenstaande die aanzienlijke kosten, nog weinig geschikt zijn voor zijne bestemming. Wanneer het gebouw in het Voorhout, waarachter het magazijn zich bevindt, door eene verplaatsing der daarin gevestigde bureaux zal zijn ontruimd, dan zal ook dat gebouw tijdelijk kunnen worden gebruikt voor een deel der bureaux, thans aan de zuidwestzijde van het Binnenhof geplaatst. De kosten van het voorgenomen gebouw worden op hoogstens *f* 125,000 geraamd."

2°. dat *f* 56,000 worden aangevraagd voor de verbetering van den Hollandschen IJssel, zullende in 1861 *f* 50,000 voor datzelfde werk, hetwelk alsdan voltooid zal zijn, benoodigd wezen.

3°, dat *f* 100,000 worden aangevraagd voor de stichting van een stoomgemaal naast de Steenhoeksche uitwateringssluis, wordende de kosten van dat gemaal geraamd gezamenlijk op *f* 245,000.

4°, dat *f* 35,000 worden aangevraagd voor het maken van eene nieuwe schipbrug over de Maas te Hedel.

5°, dat *f* 15,000 worden aangevraagd als eene bijdrage in de kosten van een stoomgemaal te Culemborg; *f* 3,250 als bijdrage in de kosten van aanleg van wegen tusschen Oud- en Zuid-Beijerland; *f* 9000 als bijdrage in de kosten van wegsverbetering in den Krimpenerwaard; *f* 7000 voor bijdrage in de kosten van aanleg van een weg door Oostzaan; *f* 9000 als bijdrage in de kosten der vergrooting van het vermogen der stoomwerktuigen van het Nieuw Willemskanaal, en *f* 30,000 aan verschillende nieuw te verleenen subsidien.

7de afd. Onderwijs *f* 874,947.60. (Hoogeschool te Leyden *f* 197,335; hoogeschool te Utrecht *f* 85,285.50; hoogeschool te Groningen *f* 79,904.60; subsidien voor Latijnsche scholen, gijmnasien enz. *f* 43,948; jaarwedden voor de provinciale inspecteurs van het lager onderwijs *f* 25,200; reis- en verblijfkosten voor de districts schoolopzieners *f* 43.000; jaarwedden enz. voor het onderwijzend personeel *f* 158,000; bijdragen aan gemeenten voor het lager onderwijs *f* 50,000; verschillende uitgaven met betrekking tot het onderwijs *f* 183,325.) — Voor de akademie te Leyden wordt hier gevraagd *f* 2800 voor een nieuw te benoemen gewoon hoogleeraar, ten einde het hoogleeraarsambt in de Vaderlandsche Geschiedenis en Nederlandsche Taal- en Letterkunde te splitsen. Aan professor Juynboll zal een tweede adjutor ad *f* 800 worden toegevoegd. Op nieuw zijn *f* 70,000 bestemd voor het nieuwe academie-gebouw en voor de sterrewacht. Voor de academie te Utrecht worden aangevraagd *f* 7800 tot verbetering der gebouwen en tot uitbreiding van den kruidtuin. De post van onderstand aan gemeenten ten behoeve van 't lager onderwijs is met *f* 25,000 vermeerderd. Voor de te geven normaallessen worden *f* 60.000 uitgetrokken. Het plan der Regering komt hierop neder: „Er zullen drie Rijks-kweekscholen worden opgerigt. Met het oog op de plaatselijke gesteldheid, de aanwezige of te verkrijgen hulpmiddelen en andere omstandigheden, welke op eene beslissing van invloed behoorden te zijn, is de keuze bepaald op Groningen, Haarlem en 's Hertogenbosch. Die kweekscholen zullen hoofdzakelijk dienen tot opleiding van hulponderwijzers; de gelegenheid tot vorming van hoofdonderwijzers zal zal er evenwel insgelijks aangeboden worden. De cursus zal vier jaren duren. Elke school zal 40 kweekelingen tellen. Die van de drie eerste jaren van den cursus zullen in het gebouw der kweekschool, die van het laatste jaar daar buiten worden gehuisvest en gevoed. Het onderwijs zal aan een voldoend getal kundige en geschikte onderwijzers worden opgedragen. Volgens eene voorloopige raming zal voor elke kweekschool eene jaarlijksche uitgave van ongeveer *f* 30,000 worden vereischt.

Normaallessen zullen in elke provincie verbonden worden aan eene of meer voortreffelijke lagere scholen. Aanvankelijk is het voornemen, zich tot 22 inrigtingen van dien aard te bepalen. Haar doel zal zijn het vormen van hulponderwijzers, en voor zooverre daartoe door het oprigten van openbare scholen voor meisjes gelegenheid moge ontstaan, ook van hulponderwijzeressen. Het onderwijs zal theoretisch en practisch zijn. Daartoe zullen worden toegelaten jongelieden uit de gemeente en van elders uit de provincie, terwijl de kweekelingen bij scholen in de gemeente zelve en in naburige gemeenten van het theoretisch onderwijs gebruik zullen maken. Aan de jongelieden van elders zal eene jaarlijksche toelage van *f* 200 a *f* 250 van Rijks wege verleend worden voor kost en inwoning. Voor hen uit de gemeente zal die toelage, bestemd tot het aanschaffen van boeken, schrijf- en teekenbehoeften enz. gemiddeld op *f* 30 worden bepaald. Aan de kweekelingen uit naburige gemeenten zullen ter belooning van betoonden ijver jaarlijksche gratificatien van gemiddeld *f* 25 worden geschonken. Deze verschillende uitgaven, gevoegd bij de belooning aan het onderwijzend personeel toe te leggen, zullen van elke inrigting gemiddeld *f* 2500 bedragen; enkele op eenigzins uitgebreider schaal zullen *f* 3000 vorderen. Gezamenlijk zal alzoo eene som van *f* 60,000 worden vereischt.

„De derde wijze van opleiding zal daarin bestaan, dat in elke provincie aan een zeker getal daarvoor berekende onderwijzers en zoo verre dit nu reeds mogelijk is, ook onderwijzeressen, eene jaarlijksche toelage van 's Rijkswege ten bedrage van *f* 100 a *f* 200 zal worden verleend, ten einde jongelieden, zoo van de plaats zelve als uit naburige gemeenten, door het geven van theoretisch onderwijs tot den onderwijzersstand op te leiden. Aanvankelijk schijnt een getal van ongeveer 60 personen, aan welke dergelijke toelagen zullen worden verleend, voldoende. Ter bestrijding dezer uitgave zal eene som van *f* 10.000 noodig wezen."

8ste afdeeling, kunsten en wetenschappen *f* 133,838.— Ten aanzien van deze afdeeling merken wij slechts op, dat *f* 6468 aangevraagd worden voor de voortzetting en voltooijing van het onderzoek naar de geologische gesteldheid van Nederland, en dat de post voor eeremedailles verhoogd is met *f* 1200, om ter bevordering der schoone kunsten en ter aanmoediging harer beoefenaren jaarlijks zes gouden medailles beschikbaar te stellen.

9de afdeeling, armwezen *f* 208,750. (bijdragen in de kosten van verpleging van behoeftige krankzinnigen *f* 45,000; bijdrage ter aanvulling der middelen tot dekking der uitgaven voor de aan 't Rijk toebehoorende gestichten te Ommerschans en Veenhuizen *f* 130,000; onderstand enz., verpleging en begrafenis van armen *f* 28,000; kosten wegens verpleging of het onderhoud van kinderen van gevangenen enz. *f* 200; bijdragen aan gemeenten *f* 1000; kosten voortvloeijende uit art. 70 der wet van 28 julij 1854 *f* 300; uitgaven krachtens de wet van 29 nivose XIIIe jaar *f* 4250.)

10de afdeeling, Nederlandsche Staatscourant en Staatsblad *f* 53,698. (jaarwedden der ambtenaren *f* 14,628; bureau en locaalbehoeften *f* 1200; drukken en uitgeven enz. der Courant met bijblad *f* 33,370; drukken en uitgeven van het Staatsblad *f* 4500.) Voor telegrafische depêches worden, ten dienste der Staatscourant *f* 3300 aangevraagd.

11de afdeeling, nijverheid *f* 99,775. (tegemoetkoming aan de visscherijen en kosten van toezigt *f* 10.000; jaarwedde en reis- en verblijfkosten van den ingenieur der mijnen in Limburg *f* 2500; id. aan den adviseur in zaken van werktuig- en scheikunde *f* 3000; octrooijen enz. *f* 2350; jaarwedden enz. aan den adviseur voor het werk der maten en gewigten en voor de arrondissementsijkers *f* 46,400; verdere kosten op dat werk *f* 14,125; jaarwedden enz. voor het toezigt op de stoomtuigen *f* 4800; reis- en verblijfkosten *f* 6000; subsidien aan nijverheid en landbouw *f* 6800; jaarwedden enz. voor den directeur en opzigter bij de verzameling van landbouwwerktuigen te Utrecht *f* 800; kosten van onderhoud voor die verzameling *f* 3000.) — Er werden in die afdeeling *f* 1000 gevraagd, om proeven te nemen met kunstmatige oesterteelt, op het voetspoor van hetgeen te dien aanzien in Frankrijk geschied is. Het subsidie aan de landhuishoudkundige school te Groningen wordt met *f* 2000 verhoogd.

12de afdeeling, telegrafie *f* 382,000. (jaarwedden enz. aan ingenieur en verder personeel *f* 189,000; reis- en verblijfkosten *f* 6000; onderhoud en verbetering der lijnen, werktuigen enz. *f* 87,000; aanleg, voortzetting of voltooijing van lijnen *f* 100 000.) Voor 1860 is gerekend op ongeveer 180 opzigters en telegrafisten benevens 20 leerlingen; *f* 20,000 ruim wordt voor dit personeel *meer* aangevraagd.

13de afdeeling, pensioenen enz. *f* 249,778. (pensioenen *f* 217,982; lijfrenten *f* 3000; toelagen en gratificatiën *f* 4976; toelage aan de wed. van prof. Goebel *f* 550; wachtgelden *f* 20,870; wachtgelden ten behoeve van ambtenaren, ten gevolge der ontruiming van Schokland *f* 1600; subsidie aan het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren *f* 800.)

14de afdeeling, onvoorziene behoeften *f* 65,000. In 1858 is die som verbruikt op *f* 5,189.33 na.

Het geheele Hoofdstuk wijst aan een eindcijfer van *f* 6,814,568.92, tegen *f* 10,627,579.50 voor 1859 toegestaan (hieronder is de aanzienlijke bijdrage begrepen voor de Maatschappij van Weldadigheid), of wel *f* 568,361.33½ *meer* dan in 1858 werkelijk is uitgegeven.

Het VIde Hoofdstuk der Staatsbegrooting (*Departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst*) wijst een *hooger* cijfer aan van *f* 19,185, vergeleken met dat, hetwelk voor 1859 is toegestaan. Die verhooging is voornamelijk het gevolg van de reeds ten vorigen jare begonnen verhooging van de predikants-tractementen, die minder dan *f* 800 beloopen; zoodat thans, op enkele uitzonderingen na, de tractementen beneden *f* 800 tot dat bedrag verhoogd zijn. Geen gevolg is echter nog gegeven aan het, ten vorigen jare uitgedrukte voornemen, om ook in een aantal gemeenten waar het predikants-tractement, ofschoon meer dan *f* 800 bedragende, echter ontoereikend is, die ontoereikende tractementen door middel van alterum tantum te helpen verbeteren. Daartoe zou eene vrij aanzienlijke uitgave gevorderd worden, en alvorens daartoe over te gaan, verdient ernstig overwogen te worden welke maatstaf ten deze zal behooren gevolgd te worden. Intusschen schijnt het meer aanbevelenswaardig de hulp der Regering ter verbetering van predikants-tractementen afhankelijk te maken van zeer dringende behoefte aan tegemoetkoming, die op sommige standplaatsen mogt blijven bestaan. Daarom is bij de tegenwoordige begrooting slechts in aanmerking gekomen de behoefte aan hulp uit 's Lands kas ter bezoldiging van eigen predikanten voor nieuwe gemeenten.

Voor de kinder-, school- en academie-gelden is, op grond der in de laatste jaren opgedane ondervinding, *f* 5000 *minder* geraamd dan ten vorigen jare. Voor onderstandgelden aan kerkelijke gemeenten, meest voor kerken en pastorijen, is nagenoeg hetzelfde bedrag geraamd als bij de begrooting voor 1859. De tractementen voor opper-rabbijnen, en verdere Israëlitische geestelijken zijn met *f* 600 verhoogd, ten einde de gelegenheid open te stellen om enkele opper-rabbijnen, wier bezoldiging te karig blijkt te zijn, tot verhooging hunner inkomsten in aanmerking te kunnen brengen. Voor pensioenen worden *f* 19,980 *meer* uitgetrokken dan op de begrooting voor het loopende jaar; welk cijfer in naauw verband staat met de omstandigheid, dat vele verzoeken om pensioen in den loop dezes jaars zijn moeten worden aangehouden bij gemis van toereikende middelen om die op eerste aanvrage te verleenen. Eene doelmatige regeling der kerkelijke pensioenen is aan groote bezwaren onderhevig. Om met vrucht de hand daartoe aan het werk te slaan moest een nieuw onderzoek worden ingesteld, ten einde de zaak in haar geheel te kunnen overzien. Ditmaal — zegt de Minister — geschiedt dit niet, zonder dat de resultaten van onderzoek en overweging van dit belangrijk onderwerp, waaraan met ijver en belangstelling wordt gearbeid, zorgvuldig worden bijeenverzameld. De Minister kan echter, uit den aard der zaak zelve, geen termijn bepalen, binnen welken dat werk zal worden voltooid.

De cijfers van het Hoofdstuk zijn de volgende:

1ste afdeeling, kosten van het departement *f* 33,350. (Tractement van den Minister *f* 8000; tractement van de ambtenaren *f* 21.350, bureau- en lokaalbehoeften *f* 3850; reis- en verblijfkosten *f* 150.)

2de afdeeling, Protestantsche kerkgenootschappen *f* 1,487,089.43½. (kosten van de collegiën van toezigt, van kerkbestuur enz. *f* 52,500; tractement van Hervormde predikanten *f* 1,169,809.94½; idem van Evang. Luth. predikanten *f* 36,160,50; idem van Hersteld Evang. Luth. predikanten *f* 3275; idem van Doopsgezinde predikanten *f* 9700; idem van Remonstr. predikanten *f* 19,900; idem voor nieuwe standplaatsen, verhoogingen enz. *f* 9.588,99; bezoldiging voor hulpdienst bij Herv. en Luth. *f* 5000; kinder-, school- en academiegelden *f* 182,000; kweekscholen der godgeleerdheid enz. *f* 10,000; tractement en toelagen voor kerkelijke bedienden enz. *f* 19.200; onderstandsgelden aan kerkelijke gemeenten *f* 29,955.)

3de afdeeling, Israëlitisch kerkgenootschap *f* 36,350; (tractement van den secretaris voor de hoofdcommissie en van verdere ambtenaren *f* 3886; bureau- en lokaalbehoeften *f* 439; reis- en verblijf kosten *f* 500; tractementen enz. voor opper-rabbijnen, verdere geestelijken, enz. *f* 11,525; godgeleerd en godsdienstig onderwijs *f* 16,500; onderstandsgelden aan Israëlitische gemeenten *f* 3500.)

4de afdeeling, pensioenen en wachtgelden *f* 206,380. (pensioenen *f* 199.980; subsidie aan het provinciaal kerkbestuur van Friesland *f* 6400; wachtgelden, *memorie.*)

5de afdeeling, onvoorziene uitgaven *f* 3500.

Het geheele cijfer van dit Hoofdstuk bedraagt *f* 1,766,669.43½ tegenover *f* 1,747,484.43½ toegestaan voor het loopende jaar; of *f* 63,045.76½ *meer* dan voor datzelfde Hoofdstuk in 1858 werkelijk is uitgegeven.

(*Wordt vervolgd.*)

Wetsontwerp, houdende goedkeuring van eene te verleenen subsidie aan de Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is aangeboden een wetsontwerp, houdende goedkeuring van eene te verleenen subsidie aan de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij. Dit ontwerp luidt aldus:

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat de artt. 4, 5 en 8 der overeenkomsten, op den 18 en 20 junij 1859 en den 30 augustus en 1 september 1859 tusschen onze Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Finantien en de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij gesloten, door de wet behooren te worden bekrachtigd, enz.

Zoo is het, dat wij, den Raad van State gehoord, enz.

Eenig artikel.

Aan de artt. 4, 5 en 8 der genoemde overeenkomsten wordt de vereischte bekrachtiging verleend, onder voorwaarde, dat de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij alle op haar rustende verpligtingen, welke uit deze overeenkomsten en de acte van concessie voortvloeijen, getrouwelijk nakome.

Tot toelichting van dit wetsontwerp treden de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Finantien in eene retrospectieve beschouwing omtrent de voorwaarden, welke, bij het verleenen van de concessie, aan de Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij ten aanzien van de breedte der sporen waren opgelegd. Zij toonen aan, dat sedert de Nederlandsche Rijnspoorweg zijn spoor moest versmallen de Hollandsche maatschappij daardoor in een geïsoleerden toestand geraakt was, en dat de aandeelhouders der Maatschappij, ten einde, zoo veel doenlijk, spoorversmalling te verkrijgen, nu eindelijk het bestuur gemagtigd hebben, eene leening van *f* 600,000 aan te gaan. Intusschen kon dat werk zonder medewerking van den Staat niet tot stand komen.

De Maatschappij wenschte zich derhalve met de Regering te verstaan, ten einde het algemeen belang bij eene spoor*versmalling* met het belang der Maatschappij bij eene spoor*verbetering* op eene voor beide partijen wenschelijke wijze te verbinden. Zij verklaarde zich bereid, te gelijk met de spoorverbetering de spoorversmalling ten laste van de Maatschappij te nemen, tegen uitkeering eener bijdrage van *f* 1,420,000, in termijnen te voldoen, naar gelang van de vordering der werken, mits de zaak binnen een kort tijdsbestek haar beslag kreeg. Zij verklaarde tevens, dat zij bezwaar zou moeten maken, *later* eenige medewerking te leenen ten behoeve van de spoorversmalling; dat, wanneer eens een voortreffelijk breed spoor met groote geldelijke offers van hare zijde was tot stand gebragt, het onbillijk ware, te verwachten dat zij de versmalling door eenige geldelijke bijdrage hoe ook genaamd zou bevorderen, of zelfs zonder billijke vergoeding de ongelegenheid zou dragen, welke aan de uitvoering van zulk een werk onafscheidelijk verbonden is.

Ten aanzien van het belang der te maken spoorversmalling kon voor de Regering geen twijfel bestaan. Bij de concessie voor den aanleg van de Zuiderspoorwegen, den 15 april aan de heeren Bredius en van Sijpesteyn verleend, heeft de Regering zich de bevoegdheid voorbehouden, het tot stand brengen van de verbinding van den weg van Rotterdam naar Maastricht met den Hollandschen spoorweg te Rotterdam aan de concessionarissen op te leggen.

Ten einde door die verbinding eene behoorlijke gemeenschap met Schiedam, Delft, 's Gravenhage, Leyden en Haarlem te verzekeren, is eene versmalling van het spoor onvermijdelijk noodig. Ook de verbinding van den Rhijnspoorweg met den Hollandschen spoorweg te Rotterdam, ten wiens laste de uitvoering ook moge worden gebragt, kan eerst wezenlijk vrucht dragen wanneer het nog bestaande breede spoor is versmald, zoodat dan ook die verbinding na de spoorversmalling in geen geval achterwege kan blijven. Doch ook al mogt de aansluiting van den Hollandschen aan den Zuiderspoorweg te Rotterdam, voor het geval dat de bekrachtiging der aan de heeren Bredius en van Sijpesteyn verleende concessie achterwege bleef, niet tot stand komen, en ook al bleef de aansluiting aan den Rhijnspoorweg te Rotterdam achterwege, — blijft niettemin de spoorversmalling noodig, aangezien zij den weg opent, om op den zijtak Leyden-Woerden terug te komen, en de Maatschappij, ingevolge hare aanvrage, zeker bereid zal blijven, op billijke voorwaarden in den aanleg van den zijtak, in verband met een spoorweg van 's Gravenhage naar Scheveningen te voorzien.

En mogt eene verbinding van 's Gravenhage met Gouda ter vervanging van de verbinding te Rotterdam of van de lijn Leyden-Woerden worden verkozen, dan nog blijft de spoorversmalling onvermijdelijk, zal Nederland eenmaal in het bezit van een behoorlijk aaneengeschakeld net van spoorwegen worden gesteld. Kwam de versmalling onder die omstandigheid niet tot stand, dan zouden Haarlem, Leyden, Delft en Schiedam in den afgezonderden stand blijven verkeeren, waarin 's Gravenhage zich thans bevindt, en de aanleg van de lijn Gouda-'s Gravenhage zou bij uitzondering alleen de residentie uit den thans bestaanden afgezonderden staat kunnen redden.

Is eene spoorversmalling, gelijk de Regering die begrijpt, onvermijdelijk noodig, billijk schijnt het haar toe, dat de Staat in de kosten van dat werk

bijdrage. Het is toch alleen ten gevolge van de voorkeur, die in 1836 hier te Lande even als in Engeland en een gedeelte van Duitschland aan het breede spoor is gegeven, dat de Maatschappij verpligt is geworden dat spoor aan te nemen, waarvoor zij zich meerdere uitgave heeft getroost, zonder zelfs vergoeding te erlangen voor de kosten, die uit de vervanging van het spoor tusschen Amsterdam en Haarlem voor haar zijn voortgevloeid.

Het blijft dus slechts de vraag, of de gevraagde bijdrage in evenredigheid staat met de kosten, welke de versmalling van het spoor en de verandering van het materieel zullen eischen, en of de beschikbare middelen van den Staat het verstrekken der bijdrage veroorloven.

Ad Ium. Volgens eene in 1857 gemaakte raming, zullen de kosten der versmalling niet minder dan *f* 2,130,000 bedragen. Wordt hierin door den Staat gedragen voor eene som van *f* 1,420,000, dan zal ten laste van de Maatschappij komen eene uitgave van *f* 710,000, of van één derde gedeelte, terwijl twee derde gedeelten zullen komen ten laste van den Staat.

Vergeleken met het bedrag van het subsidie, 't welk ter versmalling van het spoor tusschen Amsterdam en Arnhem aan de Rijnspoorwegmaatschappij is gegeven, en in verband met de voorwaarden, welke aan de te verstrekken bijdrage van de zijde van het Rijk zijn verbonden, is het gestelde cijfer van *f* 1,420,000 niet te hoog te noemen bij het voordeel 't welk uit de versmalling in het algemeen belang zal ontstaan.

Tegenover den last, welke door den Staat zal worden gedragen, staat het beding waaronder de bijdrage door de Regering is toegezegd, dat de te verstrekken gelden zullen zijn een renteloos voorschot, 't welk, wanneer de aansluiting aan de Zuiderlijn te Rotterdam of aan den Rhijnspoorweg, hetzij te Amsterdam, hetzij te Rotterdam, buiten de Maatschappij om, zal zijn tot stand gekomen, aan den Staat zal worden teruggegeven uit de overwinsten, zoodra die, boven hetgeen volgens de statuten der Maatschappij tot reserverfonds wordt afgezonderd, meer dan vijf per cent aan de aandeelhouders afwerpen; — één vierde van dat meerdere zal tot aflossing van dit overschot worden besteed.

Over het exploitatiejaar 1858 is 5 per cent aan de aandeelhouders goedgedaan, nadat een zeker bedrag voor het aan te leggen reservefonds was afgezonderd. De opbrengsten van den spoorweg zijn tot dusver steeds klimmende gebleven, en het is te wachten, dat die aanmerkelijk zullen rijzen, nadat de aansluiting met de reeds bestaande of later te maken spoorwegen zal zijn tot stand gekomen. Met grond mag dus, naar 't schijnt, op teruggave van het Rijkssubsidie, zij het dan ook na verloop van jaren, worden gerekend.

Eene andere bepaling van meer dadelijk belang voor den Staat is het beding, waaraan de Maatschappij zich heeft onderworpen, om zonder eenige aanspraak op verhooging van de som van *f* 18,540 's jaars, welke thans door den Staat betaald wordt, bij voortduring en met alle treinen, welke zij laat loopen *of in het vervolg zal laten loopen*, de dienst, welke van haar ten behoeve van de brievenposterij wordt gevorderd, te verrigten. Indien er later toe wierd overgegaan bijzondere rijtuigen, tot vervoerbare postkantoren ingerigt, voor de dienst der brievenpost op den Hollandschen spoorweg te bezigen, zal de Maatschappij evenzeer gehouden zijn, die zonder verhooging van de tegenwoordige uitkeering over te brengen. Bij eene uitbreiding van de dienst der brievenposterij mag dit beding gunstig voor den Staat worden genoemd.

Van hare zijde heeft de Maatschappij den duur van de tegenwoordige concessie, welke voor den tijd van 33 jaren na de opening van den weg tot Rotterdam is verleend, wenschen verlengd te zien tot het einde van het jaar 1898.

De Hollandsche ijzeren spoorwegmaatschappij wordt daardoor gelijkgesteld met ondernemingen van latere dagteekening, hetgeen op zich zelf niet bezwarend voor den Staat kan worden geacht.

Het was noodig dat de aangegane schikking wierd onderworpen aan de goedkeuring zoowel van de aandeelhouders der Maatschappij als van de Wetgevende Magt.

De termijn voor die goedkeuring, bij de overeenkomst op den 5 october 1859 bepaald, is bij eene nadere overeenkomst verlengd tot den 1 december 1859. In verband hiermede is de eerste betalingstermijn, in plaats van op 1 november 1859 volgens art. 4 der overeenkomst, gesteld op 1 januarij 1860.

De goedkeuring der aandeelhouders is ten aanzien van de beide overeenkomsten reeds verleend.

Ad IIum. Bij de Memorie van Beantwoording betreffende het wetsontwerp tot goedkeuring van bepalingen der concessie tot aanleg van den Noorderspoorweg zijn bereids eenige inlichtingen gegeven omtrent den toestand van 's Rijks schatkist, welke toestand daarentegen meer in het breede bij de indiening van de Staatsbegrooting voor 1860 zal worden blootgelegd. Eene bijzondere aanwijzing daarvan schijnt dus hier achterwege te kunnen blijven, vermits hetgeen in bovenbedoelde stukken wordt aangetoond genoegzaam aanwijst dat de middelen tot dekking ook van deze uitgave ruimschoots voorhanden zijn.

Wetsontwerp tot vereeniging van Rijksdomeinen met het Kroondomein.

Bij het aan de Tweede Kamer aangeboden wetsontwerp tot vereeniging van Rijksdomeinen met het Kroondomein, heeft de Minister van Finantien eene memorie van toelichting gevoegd, die wij vermeenen in haar geheel aan onze lezers te moeten mededeelen. Zij luidt aldus:

„ Bij onderscheidene gelegenheden heeft de Regering aan de Staten-Generaal medegedeeld dat 's Rijks domeinen in de gemeente Apeldoorn, voor het grootste gedeelte bestaande uit de Soerensche bosschen, van de vervreemding, door de wet van den 29 augustus 1848 (Staatsblad n.° 39) bevolen, uitgezonderd bleven, met het oogmerk om eenmaal deze domeinen tegen Kroondomeinen te kunnen ruilen.

„ Aan dit laatste voornemen wordt alsnu gevolg gegeven. De Regering stelt voor om deze goederen aan het Kroondomein over te dragen, en in ruil daarvan het kapitaal, op het 2½ per cents grootboek ingeschreven ten name van het Kroondomein, aan den Staat over te dragen, van een gedeelte waarvan de renten gelijk staan met het gemiddeld bedrag der zuivere opbrengsten van de bedoelde vaste goederen.

„ Uit den aard der zaak moet Z. M. onze geëerbiedigde Koning er grooten prijs op stellen, dat de Soerensche bosschen, welke van oudsher de sieraden van het Koninklijk zomerverblijf het Loo zijn geweest, en het nog zijn, zulks ook in vervolg van tijd blijven.

„ De Regering neemt de vrijheid hierbij op te merken, dat (het logement te Apeldoorn alleen uitgezonderd) al de Rijks domeinen, begrepen in de wetsvoordragt, en ook het paleis het Loo, in de vorige eeuw bijzonder eigendom van het Doorluchtig Huis van Oranje waren, dat zij door dit Vorstelijk Huis opvolgelijk zijn aangekocht om luister aan het Loo bij te zetten en de genoegens van het verblijf aldaar te vergrooten, en dat het aan dit oogmerk mag worden toegeschreven, dat deze goederen ook tot het Kroondomein hebben behoord, hetwelk ingevolge art. 47 der Constitutie van het jaar 1806 heeft bestaan.

„ De Regering twijfelt dan ook niet, of de Staten-Generaal zullen gaarne medewerken tot de instandhouding dier bosschen, welker eventuele slooping voor het zomerverblijf van Nederlands Koning met regt hoogst onaangenaam zou wezen.

„ Zij vermeent dat, alhoewel de vorige beschouwing reeds tot aanprijzing van haar voorstel voldoende zal geacht worden, er echter ook nog andere redenen zijn, die de instandhouding der Soerensche bosschen als noodzakelijk doen beschouwen.

„ Het behoeft wel naauwelijks herinnerd te worden dat het sloopen van bosschen in hoog liggende landstreken allernoodlottigste gevolgen heeft gehad voor de vruchtbaarheid van de omliggende gronden, zoo zelfs dat in andere Landen ernstige pogingen worden aangewend om de van hout beroofde hoogten wederom te beplanten. Door deskundigen en ook door het gewestelijk bestuur van Gelderland wordt dan ook met allen grond groote bezorgdheid aan den dag gelegd, dat slooping van de Soerensche bosschen noodlottig zou zijn voor de Hooge Veluwe; en dat zij het voortdurend bestaan van vele beken en bronnen, die op de Veluwe ontspringen, in gevaar zoude brengen; en hoe onmisbaar deze zijn voor de vruchtbaarheid der Veluwe en voor een aantal takken van nijverheid in die landstreek gevestigd, behoeft wel niet gezegd te worden.

„ Dat de bedoelde bosschen, zonder zoodanige overdragt aan het Kroondomein, te eeniger tijd aan het gevaar van slooping zouden blootstaan, is geene losse onderstelling. Zij zijn op den 15 december 1845 ter verkooping aangeboden en alleen wegens ontoereikendheid van de uitgeloofde prijzen is de koop destijds niet doorgegaan.

„ De bedoeling der bieders was destijds de slooping der bosschen.

„ De thans voorgestelde toevoeging van de Soerensche bosschen aan het Kroondomein verzekert het behoud dier bosschen.

„ De overige domaniale goederen, in het wetsontwerp vermeld, zijn voor een deel in de voormelde bosschen geënclaveerd, daaraan belendend of in de nabijheid gelegen; voor een ander deel maken zij met het park van het Loo, de bosschen en andere goederen, een goed afgerond geheel uit. Daarin, en ook in den boven herinnerden oorsprong van deze goederen, is voldoende grond gelegen voor den billijken wensch des Konings, dat zij alle met het Kroondomein vereenigd mogen worden.

„ Die vereeniging kan plaats hebben zonder dat 's Rijks inkomsten worden verminderd."

„ Uit een, bij deze Memorie overgelegden staat blijkt, dat de bedoelde goederen gedurende de laatste 13 jaren aan 's Rijks schatkist hebben opgebragt	*f* 240,014.17
en dus gemidddeld 's jaars	- 18,462.63
terwijl de kosten van onderhoud en beheer in die jaren hebben bedragen *f* 84,280.75 en dus gemiddeld 's jaars	- 6,483.14
Alzoo een zuiver gemiddeld jaarlijksch inkomen van	*f* 11,979.49
waarbij echter nog is te voegen voor goederen welke in de 13 laatste jaren geen revenu hebben afgeworpen, doch eene kapitaalswaarde bezitten van *f* 20,970, berekend op een vermoedelijk jaarlijksch revenu van	- 629.10
Totaal	*f* 12,608.59

„ Er wordt voorgesteld om daar tegenover aan
Staat over te dragen een kapitaal van *f* 504,300
schrijving op het grootboek der 2½ pcts. nation
schuld, geboekt ten name van het Kroondomein.
renten daarvan leveren aan den Staat eene be
van uitgaaf op, gelijk staande aan bovengenoemd c
van inkomsten.

„ Mogt tegen deze berekening de bedenking word
aangevoerd, dat door verkoop van gezegd dom
's Rijks schatkist waarschijnlijk een koopprijs
verkrijgen, waarvoor welligt grooter kapitaal w
lijke schuld kon worden ingekocht, de Regering
meenen te mogen herinneren aan hetgeen zij
boven vermeldde. dat de vervreemding van
domeinen, althans van het grootste deel daar
onraadzaam is; en tevens te mogen beweren d
deze zaak niet alleen het geldelijk belang van
Staat in aanmerking behoort genomen te worden.

Ontwerp tot wijziging van Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1858.

Het wetsontwerp, aangeboden tot *wijziging*
het IIIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 18
strekt om: 1.° den post van briefporten, abonnemen
op dagbladen en alle verdere uitschotten van dip
matieke en consulaire ambtenaren in hunne bet
king te verhoogen met *f* 700, en 2.° den post
onderstand- en transportgelden aan en ten beho
van militairen, zeelieden en andere behoeftige Ne
landers buiten 's lands met *f* 1400. Daarentegen wo
de post van tractementen en bezoldigingen van
personeel der gezantschappen verminderd met *f* 2
zoodat in het eindcijfer geene verandering wo
gebragt.

Ontwerp tot verhooging van Hoofd III der Staatsbegrooting voor 18

Het wetsontwerp tot *verhooging* van het IIIde hoo
stuk der Staatsbegrooting voor 1858, strekt om
eene som van *f* 25,000 te verhoogen art. 14 van
hoofdstuk: „ kosten van verschillenden aard voo
spruitende uit de betrekking van het Hertogdom L
burg tot den Duitschen bond, enz." Deze aanvr
is het gevolg van het aandeel, dat Nederland he
moeten dragen in de maatregelen van voorzorg, waar
het Duitsche Bondgenootschap zich verpligt h
geacht over te gaan, na het ontstaan van en ged
rende den jongsten oorlog in Italië.

Het eindcijfer van het IVde Hoofdstuk der Staat
begrooting voor 1860 (Departement van Justitie) b
loopt eene som van *f* 2,989,920.10.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.